

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1255) 1974 VASARIO - FEBRUARY 21

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Du tremtiniai

Pastaruoju metu pasaulio horizonte švystelėjo du tremtiniai, atkreipę į save ir laisvojo, ir pavergtjo pasaulio dėmesį, būtent, kardinolas Mindszenty ir Aleksandras Solženicinas. Pirmasis buvo ištremitas ar bent priverstas išvykti iš gimtosios Vengrijos, antrasis — iš sovietinės Rusijos. Vienas yra dvasininkas, katalikų šulais, antrasis — pasaulietis, Ortodoksų Bendrijos narys, bet abu tų pačių kietų principų vyrai. Ir vienas, ir kitas nenusilenkė jėgai, ne dėlto, kad jie būtų galingesni ar jaustų stiprią atramą pasaulio autoritetuose, bet dėlto, kad turėjo pakankamai asmeninės drąsos pasipriešinti antihumanistinei milžiniškai jėgai. Abiejų išorinė atrama buvo labai menka arba jokia. Kardinolas Mindszenty, nors ir buvo Esztergomo arkivyskupu bei Vengrijos primu, liko izoliuotas nuo savųjų — ir kalėjime, ir Amerikos ambasadoje, ir pagaliau tremtyje. Jo tikėta atrama — šv. Petro uola Romoje šiuo atveju nebuvo kieta. Tvarkydama Vengrijos katalikų reikalus, organizuodama jų hierarchiją, lengvindama jos misiją, ji nusilenkė grasinčiai jėgai. Ar tai buvo išmintingas žingsnis bendrojo kovoj su komunistiniu Moloku, dar peranksti spresti, ypač nežinant visų aplinkybių, bet viena lieka aišku — kardinolas Mindszenty buvo paliktas be atramos. Jis buvo paliktas vienas šaukti prieš jėgą ir jos neteisębę. Savo pareiškime spaudai jis aiškiai pabrėžė, kad jo atleidimas iš pareigų padarytas be jo pritarimo. Tuo būdu jis įeis istorijon kaip žmogus, kurio nesutrypė jokia jėga net ir labai kritiškose momentuose.

* * *

Panaši būklė ir Solženicino. Jis drįso išeiti vienas prieš galinčiausią dabartinio pasaulio mašineriją — sovietinę sistemą. Tiesa, jis turėjo būrelį pritarėjų, bet jie dar mažiau galėjo nei pats Solženicinas. Jis, matyt, tikėjosi Vakarų pasaulio moralinės paramos, kuri nekartą praeityje buvo respektuota Maskvos valdovu, bet tai irgi nevisuomet sėkminga korta. Juk Čekoslovakijos atveju labai šaukė pasaulis, bet Maskva to nepaisė. Taigi, ir Solženicino atveju tiesos skelbimas buvo Dovydo kova su Galiotu. Kaikurie komentatoriai Solženicino kovą laiko politine. Tai nevisai teisinga. Rašytojas jokio politinio sąjūdžio neorganizavo, jokios politinės doktrinos neskelbė, jokios politinės opozicijos prieš valdžią netelkė, o tiksliai skelbė tiesą, kuri Maskvos valdovams buvo labai karti. Jo veikalai tėra atskleidimas sovietinės tikrovės, kuri buvo pridengta storu propagandos sluoksniu ir nekaltų žmonių krauju. Jis atskleidė tai, ką pats matė, pergyveno ir iškenčė. Už tai jis liko ištremitas iš savo tėvynės ir valdinės mašinerijos Maskvoje suniekintas. Fizinė prasme tai pralaimėjimas, bet moraline — laimėjimas. Pasaulio akyse ir kardinolas Mindszenty, ir rašytojas Solženicinas tapo didvyriais. Vienas nukentėjo gindamas krikščioniškus principus Romos orbatoje, kitas — Maskvos, bet abu iššėrikiavo tame pačiame fronte, besiginančiame nuo viską traukiančios komunistinės sistemos.

* * *

Abu minėtieji tremtiniai dabartinio pasaulio akyse iškilo kaip atviros tiesos nešėjai, tokios tiesos, kurios negali pridengti nei diplomatiniai vingiai, nei policinės priemonės, nei koncentracijos stovyklos. Jiedu savo pavyzdžiu rodo ne tik į smerktiną sovietinę sistemą, kurioje liko sunaikinta žmogaus laisvė, bet ir į vakarietinę sistemą, kurioje klesti asmeninis ir kolektyvinis savanaudiškumas, siekias pirmoje eilėje pasitvirtinti gyvenimo. Šį bruožą taikliai pastebėjo Solženicinas savo kalboje Nobelio premijos gavimo proga. Jis jį pavadino Miuncheno dvasia, reiškinčia nusilenkimą jėgai. Ji praeityje siekė tuo būdu išgelbėti savo medžiaginę gerovę, bet nuvedė į hitlerinį karą, V. Europos sunaikinimą ir naujos jėgos — bolševikinės iškilimą. Štai Solženicino žodžiai: "Miuncheno dvasia anaipol nedingo praeityje. Tai nebuvo tik trumpalaikis epizodas. Aš drįsčiau tvirtinti, kad ji netgi vyrauja dvidešimtame šimtmetyje. Bailus civilizutasis pasaulis, susidūręs su staigia iškilusio barbarizmo grėsme, nerado būdų jam pasipriešinti, išskyrus nuolaidas ir šypsnius. Miuncheno dvasia yra pasitvirtinčių žmonių valios liga. Tai chroniška būsena tų, kurie pasinėšė siekti gerovės betkokia kaina, kurie įtikėjo į materialinę gerovę kaip į pagrindinį savo žemiškojo gyvenimo tikslą. ... Drąsa bei pergale pasiekta tik tada, kai ryžtames aukotis." Tai žodžiai, kurie dabar skamba pranašaiškai. Sutvirtinti dviejų minėtų tremtinių, jie turėtų pažadinti Vakarus idėjiniam ryžtui, perspėti Rytus neįsikišti didybės jėgoje. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

ARTEJA GYDYTOJŲ PERTEKLIUS

Federacinės ir provincinių vyriausybių sveikatos ministeriai Otavoj įvykusioje konferencijoje svarstė artėjančią gydytojų perteklius problemą Kanadoje. Pasak federacinio sveikatos ministerio M. Lalonde, vieno gydytojo pilnai pakanka 600 gyventojų. 1972 m. statistiniai duomenimis, 633 Kanados gyventojams jau teko vienas gydytojas, o Britų Kolumbijoje — net 548 gyventojams. Sveikatos ministerių konferencijoje nutarta apriboti medicinos studentų skaičių ir suvaržyti užsieniečių gydytojų įvažiavimą Kanadon. Dabar kasmet medicinos studijas Kanadoje baigia apie 1.200 gydytojų, iš užsienio kasmet Kanadon imigruoja apie 1.000 gydytojų. Iš trijų Kanadoje praktikuojančių gydytojų vienas jau yra atėivis. Federacinio sveikatos ministerio M. Lalonde nuomone, perdidelis gydytojų skaičius tik pabrangintų jų paslaugas, nes gydytojai stengtųsi išlaikyti dabartinį savo uždarbį. Provincijoje numatoma apriboti paskirose vietovėse dirbančių gydytojų skaičių — leisti naujiems gydytojams verstis medicinos praktika tik tada, kai bus laisva vieta. Siem sumanymam įgyvendinti teks pakeisti imigracijos įstatymą, pradėti vyriausybės tiesio-

ginius pasitarimus su universitetais, medicinos kolegijomis, mokyklomis ir gydytojų organizacijomis. Kanados federacinis parlamentas po žiemos atostogų pradės naują sesiją vasario 27 d. premjero P. E. Trudeau vyriausybės paruošta vadinamąja sosto kalba, kurią parlamente perskaito Kanados gubernatorius. Liberalų mažumos vyriausybės remiantis NDP socialistų vadas D. Lewis spaudos konferencijoje atskleidė dalį savo partijos būsimų reikalavimų. Socialistai sieks eksporto mūlo padidinti mo bei kainų kontrolės plienui, miško ir statybos medžiagai, kairiurims mineralinėms žaliavoms ir netgi kaikiuriems maisto gaminiams, tačiau tie reikalavimai nebus ultimatinio pobūdžio. Socialistų partija yra patenkinta dabartine savo pozicija, kurią jai sudarė liberalų išsilaikymui būtina balanso politika, ir nenori naujų parlamento rinkimų. D. Lewis taipgi žada kovoti už pajamų mokesčio padidinimą didžiolioms bendrovėms ir dalimi jų pelno papildyti valstybės iždą. Kanados imigracijos įstaiga Čilės sostinėje Santiage kasdien susilaukia apie 1.000 norinčių (Nukelta į 6-tą psl.)

Windsoro, Ontario, lietuvių kvartetas "Aušra" atlieka meninę programą "Tėviškes Žiburias" spaudos balijue Toronte š.m. vasario 9 d. Prisikėlimo salėje. Iš kairės: akordeonistė Kristina Puidaitė, Dana Kozulytė, Rūta Čerškutė, Aldona Tautkevičiūtė, Nijolė Giedriūnaitė

Nuotr. S. Dabkaus

Maskvoje - grėsmė, Vakaruose - gėlės

Sovietų ištremitas rašytojas A. Solženicinas V. Vokietijoje buvo sutiktas su puokšte gėlių

Visame pasaulyje nuskambėjo žinia apie rašytojo Aleksandro Solženicino suėmimą ir jo ištrėmimą V. Vokietijon. Du kartus jis atsisakė priimti oficialų kvietimą atvykti prokuratūron. Pirmą kartą tą kvietimą atmetė jo žmona Natalija, neradusi jokio pažymėto kaltinimo, antrą kartą — pats A. Solženicinas, KGB pareigūnas sutikęs su iš anksto paruoštu tekstu:

Turėdamas galvoje mūsų krašte jau daug metų viešpatuojanti visuotinė neteislinguma, aštuonerius metus prieš mane nukreiptus šmeižto bei persekiojimo veiksmus, atsisakau pripažinti kvietimą legaliu ir nesutinku atvykti į jokiai valdinę instituciją tardymui. Jeigu jūs norite, kad piliečiai gerbtų teisę, pirmiausia patys išmokite jos laikytis. Paleiskite visus nekaltai suimtuosius, nubauskite už masines žudynes atsakingus asmenis ir melagingus kaltintojus. Nubauskite administratorius ir specialius dalinius, vykdžiusius tautų žudymų treimimus. Atsaukite tuojau pat iš vietinių bei rajoninių satrapų jų neribotą galią piliečių atžvilgiu, teisę piktnaudoti teismus ir psichiatrus. Patenkinkit milijonus legalių skundų, kurie dabar yra nuslopinti.

Šie A. Solženicino žodžiai buvo atviras kaltinamasis aktas kompartijos praktikuojamam "teisngumui", iššūkis Kremliaus vadams, dar labiau sustiprintas vakariečiams žurnalistas vėliau įteikta "Gulago salyno" nepaspausdintos dalies 1.500 žodžių ištrauka. Joje A. Solženicinas konstatuoja, kad Stalino laikais buvo milijonai kalinių, o dabar jų vis dar yra šimtai tukstančių. Dabartiniai teismai vis dar tęsia stalininę tradiciją, priimdami kompartijos nurodymus byloms vykdyti ir netgi iš anksto numatytas bausmes. Kai kurie asmenys nubaudžiami už senus nusikaltimus, o tie, kurie Stalino laikais buvo melagingais liudininkais, dabar kaltinasi savo dienų aukštinio saulėlydžio spinduliuose.

Nors 1961 m. pakeistas kodeksas už politinius nusikaltimus numatė augščiausią 15 metų kalėjimo bausmę, kalėjimuose ir koncentracinėse stovyklose vis dar kenčia žmonės, stalininiuose teismuose gavę 25 metų bausmes. Naujojo kodekso paragrafai nebuvo panaudoti jų bausmėms sumažinti.

A. Solženiciną suėmė, išlaudami buto durų užraktą, du uniformuoti milicininkai ir penki civiliški apsirėngę KGB agentai. Du minėtieji pareiškimai liudija, kad jis laukė ir tikėjosi suėmimo, nes gerai žinojo, kad jį juos turės reaguoti Kremliaus vadai. Žmonos Natalijos teigimu, A. Solženicinas nesipriešino, tačiau pabrėžė, kad savo noru iš buto nesutiks išeiti, ir buvo prievarta išvestas. Dabar jau yra žinoma, kad jis buvo nuvežtas į KGB Lefortovo kalėjimą ir apkalintas krašto išdavimu, už kurį augščiausią bausmę yra

mirtis. Labai gahmas dalykas, iš karto kompartijos vadovybė planavo A. Solženicino teismą, bet pabūgo užsienyje prasidėjusios reakcijos. Buvo pasirinktas kompartijos prestižui mažiau žalingas ištrėmimo kelias, pradėtos skubios derybos su V. Vokietija. Su kanclerio W. Brandto įstaiga jas vedė Sovietų Sąjungos ambasada Berne.

* * *

Apie ištrėmimą A. Solženicinas sužinojo tik tada, kai jau atėjo laikas sėsti į "Aeroflot" keleivinį lėktuvą, skrendantį Frankfurtan. Šioje kelionėje jį lydėjo aštuoni KGB agentai, Frankfurtur net nedrįsė išlipti iš lėktuvo. TASSo agentūra pasauliui paskelbė:

Maskva, vasario 13 d. — Sovietų Sąjungos augščiausiojo sovieto prezidiumo sprendimu iš A. I. Solženicino atimama pilietybė už sistemingus veiksmus, nesuderinamus su Sovietų Sąjungos pilietyste, kenksmingus Sovietų Sąjungai. Jis ištrėmiamas iš Sovietų Sąjungos 1974 m. vasario 13 d. Solženicino šeima galės prisijungti prie jo, kada tik norės.

Iš Frankfurturo aerodromo A. Solženicinas automobilio buvo nuvežtas į Langenbroichio miestelį prie Bonnos, kur jį priglaudė Nobelio premijos laureatas Heinrich Boell, vokiečių rašytojas. Susirinkusiam spaudos atstovam A. Solženicinas vokiečių kalba pabrėžė savo nuovargį, norą telefonu susiršti su žmona Maskvoje, nustebimą dėl netikėto ir staigus ištrėmimo, kuris nebuvo jo savanoriškas išvažiavimas iš gimtojo krašto. Iš rašytojo H. Boellio rezidencijos jis porą kartų kalbėjosi telefonu su žmona Natalija Maskvoje. Didžiausia problema A. Solženicinui dabar sudaro šeimos sujungimas. Nors Maskva oficialiai yra pažadėjusi šeimą išleisti, sunkumų gali kilti dėl Natalijos Solženicinės pirmojo sūnaus Mityro, su kuriuo tėvu jina yra išsikyrusi. Pagal sovietinius įstatymus to vaiko emigracijai reikia raštiško tėvo sutikimo. A. Solženicinas su Natalija turi tris sūnus — trejų metų Jermolajų, 16 mėnesių Ignotą ir 5 mėnesių Steponą.

* * *

V. Vokietijos vyriausybė A. Solženicinui išdavė metus galiojantį jam išvažiuoti ir vėl grįžti V. Vokietijon. Politinė globa šiam krašte tebėra nesuteikta, nes A. Solženicinas jos dar nepašė. Jį priimti jau pasiūlė JAV, Britanija, Švedija ir Norvegija. Iš V. Vokietijos A. Solženiciną traukiniu nusivežė Ciurichan jo šveicaras advokatas Fritz Heeb, tvarkantis visus finansinius reikalus ir honorarus už Vakaruose išleistą knygas. Jo žinioje yra ir \$78.400 Nobelio premija. Prancūzų laikraščio "France-Soir" duomenimis, šveicarjos bankuose A. Solženicino laukia apie \$6 milijonus.

Adv. F. Heeb nesutinka atskleisti tikrosios sumos, bet jau keletą kartų yra pabrėžęs, kad A. Solženicinas didžiąją dalį savo honorarų skiria labdarai.

Sovietų Sąjungos piliečiai apie A. Solženicino ištrėmimą buvo painformuoti trumpu 66 žpdių TASSo pranešimu, perskaitytu per radiją ir televiziją. Laikraščiu skiltyse testamas jo niekinimas dirbtinai surinktais skaitytojų laiškais. Krašto išdaviku jį apšaukė Lenino premija laimėjęs aktorius B. Smirnovas, ištrėmimu, kaip teisingu atpildu, džiaugiasi Minsko darbininkai, kurių vardu laišką "Pravdai" laiške abejonės, parašė kuris nors propagandistas, nes juk visų darbininkų nuomonės per porą dienų neįmanoma sužinoti.

Atomo fizikas dr. A. Sacharovas užsieniečiams žurnalistasms zadėjo parūpinti intelektualų pasirašytą atsisaukimą, kuriuo bus reikalaujama A. Solženicino grįžimo, "Gulago salyno" išleidimo Sovietų Sąjungoje. Pasikalbėjime su Švedijos radijo atstovu dr. A. Sacharovas teigė, kad kompartijos vadus labiausiai užrūstino šia knyga visam pasauliui atskleisti senenos praeities nežmoniški nusikaltimai Rusijoje.

Prancūzijoje gyvenantis rašytojas Graham Greene A. Solženicino ištrėmimą laiko sovietų vyriausybės pasmerkimu, kurį savo sprendimu padarė patys kompartijos vadai. Jis betgi džiaugiasi, kad A. Solženicinas nebuvo uždarytas į kalėjimą septyneriems metams. G. Green ragina visus vakariečius rašytojus, poetus ir mokslininkus uždrausti savo kūrinių leidimą Sovietų Sąjungoje ir Maskvą padaryti literatūrinį getu.

* * *

Sovietų kompartija A. Solženicino ištrėmimu tikisi nutildyti vieną pagrindinių savo kritiku. H. Salisburj "The New York Times" dienraštyje iškelia priežastis, dėl kurių A. Solženicinas susilaukė ištrėmimo. Kompartija negalėjo pakęsti jo reikalavimo uždaryti koncentracines stovyklas, imtis Stalino laikų budelių teismų, nes į tuos įvykius yra įsivėliusių ir dabartinio politinio asmenų. Iš viso tokių kaltinamųjų, iskaitant teisėjus, tardytojus, enkavedistus, kalėjimų sargus, koncentracinių stovyklų administraciją ir sargybinius, susidarytų šimtai tukstančių. Nepakenčiama kompartijai buvo ir A. Solženicino reikalaujama pilna laisvė Sovietų Sąjungos piliečiams — teisė kalbėti, rašyti, kritikuoti valdžią, išvykti ir vėl grįžti Sovietų Sąjungon. Pasak H. Salisburio, A. Solženicinas taipgi siekė laisvės ir kalkurioms šovininistės politikos prislėgtoms tautoms, iskaitant Ukrainą, Baltijos kraštus, Kaukazą ir Centrinę Aziją.

A. Solženicinas yra antras Sovietų Sąjungos pilietis, ištremitas kaip beteisis asmuo iš savo

Pasaulio įvykiai

DVYLIKOS NAFTĄ IMPORTUOJANČIŲ KRAŠTŲ UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIAI Vašingtone svarstė jos sumažėjusio tiekimo ir pakilusių kainų problemas. Dvi dienas turėjusi trukti konferencija buvo suaukta prez. R. Niksono ir valstybės sekr. H. Kissingerio iniciatyva. Baltuosiuose Rūmuose surengtame priėmime prez. R. Niksonas ragino jos dalyvius atsisakyti paskirų sutarčių su naftą tiekiančiais kraštais ir siekti bendro fronto, kad būtų išvengta sekančiom kartom gresiančio ekonominio karo. Si jo pastaba buvo skirta Prancūzijai, kuri arabų kraštams už naftą žada ginklus, atomines elektros jėgaines, finansinę paramą įvairiems ekonominiams projektams. Prancūzijos užsienio reikalų ministeris M. Jobert savo išsukinėjimais konferenciją prailgino iki trijų dienų. Jis at-

SUEME DEMONSTRANTUS

Milicija suėmė 23 demonstrantus Maskvoje, prie kompartijos centrinio komiteto būstinės. Suimtieji — vokiečių kilmės Estijos gyventojai, reikalavę teisės išvažiuoti V. Vokietijon. Viena motina su dviem sūnumis grandinėmis buvo prisirakinusi prie eismo šviesų stulpo. Kartu su Estijos vokiečių buvo suimti ir du "UPI" tarptautinės žinių agentūros korespondentai, apkalinti dalyvavimu iš anksto suplanuotoje demonstracijoje. Po kelių valandų jiedu buvo paleisti, bet milicininkai išėmė filmus iš foto aparatų. Tai yra jau antra tokio pobūdžio vokiečių demonstracija. Prieš porą savaičių keli vokiečiai bandė demonstruoti prie V. Vokietijos ambasados. Įsikišusi milicija, du netgi pasislėpė ambasadoje, bet buvo išduoti jos pareigūnų. Atrodo, kancleris W. Brandtas savo Rytų politikos sutartimis neužsitikrino vokiečių kilmės asmenų išleidimo iš Sovietų Sąjungos.

TEISMAS ROMOJE

Popiežiaus Pijaus XII dukterėčia apkalpino filmo "Massacre in Rome" ("Žudynės Romoje") kūrėją Carlo Ponti popiežiaus apšmeižimu. Tokio paties kaltinimo susilaukė ir amerikietis rašytojas R. Katz, pagal kurio knygą "Mirtis Romoje" buvo paruoštas scenarijus. Filme vaizduojamas 1944 m. kovo 23 d. SS batalijono vado plk. ltn. Herberto Kapplerio pravestas 335 italų vyrų ir berniukų suaudymas, atsikėrijant už partizanų bombą, nuo kurios Romos centre žuvo 33 SS policininkai. Si represija buvo įsakytą paties A. Hitlerio, bet rašytojas R. Katz ir filmų kūrėjas C. Ponti daro išvadą, kad nelaiminguosius galėjo išgelbėti Pijus XII, tik neparašė jokių pastangų. Prokuroro Giorgio Santacroce pranešimu, Italijos teismas pirmą kartą savo istorijoje svarstys popiežiaus veiksmus. Trijų teisėjų tribunolui teks nustatyti, ar Pijus XII iš anksto žinojo apie šiuos vokiečių veiksmus ir ar būtų galėjęs veiksmingai įsikišti. Gaeta kalėjime prie Romos jau 28 metus iškalėjęs plk. ltn. H. Kappleris apgailestauja šį incidentą. Jis sakosi vadovavęs ekzekucijom vien tik dėlto, kad jas vistiek būtų įvykdęs kitas karininkas. Jo vaidmenį minėtame filme atlieka žymusis britų aktorius Richard Burton.

KOBROS GAUJA

Simbioniečių išvadavimo Armija pasivadinusi gauja San Francisco mieste pagrobė laikraščio leidejo R. A. Hearsto devyniolikametę dukrą Patriciją "už tėvo ir motinos nusikaltimus prieš JAV ir visą pasaulį". Už jos išlaisvinimą jie pareikalavo maistu aprūpinti visus nepasitvirtinčius kaliforniečius. Tokiam reikalavimui įgyvendinti reikėtų daugiau kaip \$300 milijonų. Gaujos nariai anksčiau yra nužudė Oaklando mokykloms negrą superintendantą M. Fosterį "už nusikaltimus prieš vaikus". Policijai ir FBI agentams ši gauja yra nežinoma, matyt, neseniai sudaryta. Žinomas tik jos ženklas — septingalvė kobra. Patricijos pagrobime dalyvavo negrai ir baltosios moterys. Lig šiol pagrobtos tėvams buvo pristatytos dvi jos ikalbėtos magnetofono juostelės. Paskutiniojo prastariama, kad reikalavimai būsią sušvelninti. Nepasitvirtintys kaliforniečiai atsisako tokios neprašytos ir neįgyvendinamos paramos. Patriciją išpirkti netgi renkamos aukos ir siunčiamos jos tėvams. Policija įtaria, kad šiai gaujai vadovauja ir reikalavimus pasirašo iš kalėjimo pabėgęs negras Donald DeFreeze.

krašto. Pirmuoju buvo 1929 m. vasario 12 d. Stalino Turkijon ištremitas L. Trockis. Jį Stalino agentas 1940 m. nužudė Meksikoje. Šiaipjau Maskva vengia tiesioginio ištrėmimo, pasitenkindama pilietybės atšaukimu, kai jos nekenciamas asmuo lankosi užsienyje. Tenka manyti, A. Solženicino balsą Kremlius stengsis jį nenutildyti, tai bent sumenkinti savo propagandą šmeižtu mašina. Pagaliau net ir jo nužudymas užsienyje yra žymiai parankesnis, negu Sovietų Sąjungoje, nes juk tokiu atveju kaltę galima suversti "buržuaziniams" Vakarams, nesugebėjusiems apsaugoti savo svečio. Nesunku išvaizduoti, su koku malonumu būtų pabrėžiama, kad Sovietų Sąjungoje prieš A. Solženiciną niekas rankos nepakėlė. V. Kst.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$3.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjo prenumerata \$15
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

*** KARDINOLAS MINDSZENTY** popiežiaus ateistas iš Esztergom arkivyskupo ir Vengrijos pirmo pareigū, nes Vatikanas pagaliau pasidavė labai stipriam komunistinės Vengrijos vyriausybės spaudimui. ("TZ" 6 nr. paskelbta žinutė apie Vatikano atsisakymą patenkinti komunistinės vyriausybės reikalavimus buvo gauta tiesiai iš Romos. Spausdinant tą "TZ" nr. vietinė spauda paskelbė priešišką žinią. Tai rodo, kad Vatikane buvo ilgai priešintis spaudimui. Red.). Atrodo, kad laisvojo pasaulio spauda puikiai suprato visas su šiuo veiksmu susijusias implikacijas ir atitinkamai komentavo. Toronto dienraštis "The Globe and Mail" šį įvykį suprato kaip komunizmo pergalę prieš Vatikaną ir popiežiaus nusilenkimą žemiškai jėgai. Katalikų Bendrija iki šiol ešą visuomet rasdavusi būdų, be jokių kompromisų su žemiška valdžia, vadovauti savo kunigams ir tikintiesiems, net kai jų tiesioginiai vadovai būdavo bejėgiai eiti savo pareigas. Todėl esanti didelė tragedija, kad šis popiežiaus veiksmas sutruksina milijonų vengrų laisvės viltis, kuriems atstovavo savo nenusiškinimo kard. Mindszentis. Toronto dienraštis "Sun" pareiškė, kad kard. Mindszentis, tikėdamas ir laisvės simbolis, tapo paaukotas, kaip ir visi kiti žmonijos principai, politiniai naudai. Panašioje padėtyje esąs ir kard. Josif Slipij, kuris, pasak jo, tapęs Vatikano kaliniu. Kard. Mindszentis, kuris dabar gyvena Austrijoje, spaudos atstovams pareiškė, kad jis nei Esztergom arkivyskupo, nei Vengrijos primato pareigų neatsisakė. Tai buvo padaryta grynai Šventojo Sosto sprendimu. Jis pareiškė tuo noris išsklaidyti betkokį spekuliaciją, jog šis žingsnis įvykęs bendru jo ir popiežiaus sutarimu. Kai jis buvęs popiežiaus paprašytas praėjusį rudenį atsisakyti Esztergom arkivyskupo pareigų, nurodęs šias neatsistatydinimo priežastis: 1. Vengrijos Kat. Bendrija nėra laisva; 2. Bendrijos vadovų bei darbuotojų paskirstymai priklauso nuo komunistinės valdžios; 3. žadėtųjų religijos mokyklos ir sąžinės laisvės varžoma, tikintieji diskriminuojami; 4. vaikai prieš tėvų norą auklėjami ateistinėje dvasioje; 5. paskyrimas "taikos" kunigų i atsakingas Vengrijos K. Bendrijos vietos sužlugdė iš tikrųjų tikintųjų pasitikejimą Vengrijos katalikų hierarchija. Kadangi ši padėtis ir dabar nesanti pasikeitusi, tai jo atsisakymas ar atleidimas problemas ne tik neišsprendžia, bet dar ją padidina.

*** PASAULIO GYVENTOJŲ METAI** paskelbtieji 1974-iejai gali karta laikuriuos katalikus nuvesti ne tais keliais, kuriuos rodo Katalikų Bendrijos vadovybė. Ši rūpestį iškelė Vatikano Šeimos Komiteto ir valstybės sekretoriato laiškas, išsiuntinėtus viso pasaulio vyskupams. Laiškas perspėja, ešą gali kilti minčių, kad tai, kas buvo skelbta enciklikoj "Humanae Vitae", jau turi keistis. Tie, kurie panašių minčių laikytųsi, negali būti leidžiami kalbėti Kat. Bendrijos vardu ar sakyti, kad atstovauja katalikiškai galvose. Katalikai pasauliečiai ir įvairios jų organizacijos turi būti skatinamos reikštis visose politinėse bei kultūrinėse srityse ir skleisti krikščionišką pasaulėžiūrą ypač šiais klausimais: gindymo prasmė ir atsakomybė; pagarba gyvybei ir jos atsidarimui; santuoka, kaip veiksmas, skirtas naujos gyvybės atsiradimui; kiekvieno teisė gventi; Šeimos, kaip pagrindinės visuomenės ląstelės, teisės; gyvybės kokybės svarba; tautinis ir tarptautinis bendrojo gėrio teisėtumas bei prigimtis. K. Bendri-

*** PASAULINIS LUTERONŲ FEDERACIJOS** ir Vatikano krikščionių vienybės komisija antrame savo posėdyje nutarė nuodugniai išstudijuoti Eucharistijos ir vyskupystės klausimus. Komisijos pirmininkai yra: vysk. Hans L. Martensen — katalikas iš Danijos ir prof. Lindbeck — luteronas iš JAV.

*** KARDINOLAS STEFAN WYSZYNSKI** pasisakė prieš Lenkijos mokyklose įvestą seksualinių klausimų netinkamą aiškinimą. Ešą užuot kiek galima anksčiau išmokyti jaunuolius bei jaunuoles naudoti savo protą ir valią seksualinių veiksmų kontrolei, mokomi išnaudoti kiekvieną pasitaikantį progą savo geismams patenkinti.

*** AUGŠČIAUSIAS V. VOKIETIJOS TEISMAS** nusprendė, kad maldos gali būti kalbamos ir religijos pamokos dėstomos viešosiose mokyklose. Mokiniai, kurie nenori melsis, gali tuo metu išeiti iš klasės, tačiau ir jie turėtų būti mokomi tolerancijos — pasilinkimo klasėje maldų metu.

"RADIO VERITAS", Kat. Bendrijos radio stotis Maniloje, Azijos vyskupų konferencijos nutarimu bus panaudota Evangelijos sklaidimui už Azijos, Iškaltant ir komunistinę Kiniją. Ta stotis su naujais įrengimais ir patobulinimais pasieks daugiau nei pusę viso pasaulio žmonių. Iš tos stoties transliuojamos ir lietuviškos programos Sibiro lietuviams.

*** APIE LIETUVĄ** šiuo metu rašo visa eilė laikraščių. Toronte leidžiamas laikraštis "The Catholic Register" vasario 16 d. numerioje beveik visą pirmąjį puslapį skyrė Lietuvos dabartinei būklei nušviesti. Ten aprašoma tikintųjų pasipriešinimas bedievybei: raštai su tikintųjų parašais, kunigų teismai, bei pogrindyje leidžiama "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Žinios surinktos bei straipsnis parašytas pačios laikraščio redakcijos. Taipgi apie Lietuvą ir jos sunkią dabartinę būklę aprašo Jonas Kudirka, o antrajame — (su įžanga apie Amerikos Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės pasijusią protestą JTO žmogaus Teisių Komisijai) rašo Jurgis Kusleika, paminėdamas svarbesnius priespaudos veiksmus ir palyginamas Lietuvos būklę su savarakiškesnėmis valstybėmis, kaip Čekoslovakija ir Lenkija.

KUN. J. STS.

Juo blogiau, juo geriau...

Kai Peronas žaidė savo partizanų ugnimi toli nuo tėvynės, daugelio stebėtojų buvo įtarima, jog jis vykdė tam tikrą savo planą net su piktą intencija: juo blogiau, juo geriau! Tikslas — priversti savo kolegų generolų valdomą Argentiną prie nepakenčiamos padėties, kad tiek generolai, tiek politikai, tiek piliečiai balsuotojai šauktų: "Peron, Peron!" Tik vienas Peronas gal dar galėtų išgelbėti iš šio chaoso ir dar baisesnės grėsmės. Taip ir įvyko. 1973 m. rudenį Argentinos politinė alternatyva jau daugumai argentiniečių atrodė tik viena: jei ne Peronas, tai marksizmas, kaip buvo Čilėje ir dar tobera Kuboje. Todėl keičiant šalies prezidentą Camporą, už Peroną balsavo didžioji rinkikų dauguma.

Oficialiai perėmęs valstybės vairą, Peronas atsargiai ir gana ramiai stengėsi apraminti savo sąjūdžio kairįjį sparną, bandydamas įtikinti jį, kad opozicija vyriausybei dabar esanti beprasmiška. Ginkluotąsias partizaninio judėjimo grupes ragino būti lojalios, drąsiai sprendžiantis jam ir partijos ortodoksinei vadovybei. "Monteneros" ir keletas mažesnių partizaninių grupių sutiko padėti ginklus, paklusti Peronui, nors neatsisakė savo "tautinio išlaisvinimo ir socialinių reformų" programos. Jie vis dar įtaria, kad Peronas juos išdavęs...

Tačiau pati svarbiausia, labiausiai pasirušusi, turinti tarptautinį užnugarį ir neribotus išteklius radikalųjį marksistų organizacija, vadinamoji miesto arba asfalto partizanų armija, minėtoji Revoliucinė Liaudies Kariuomenė (ERP) neatsisakė nei savo tikslų, nei ginklų. Atvirkščiai, pasiskardeno dar su didesniu atkaklumu kovosianti tol, kol "Argentina bus visiškai išlaisvinta iš kapitalistinės vergijos ir padaryta socialistine

liudies respublika".

Spaudimas be atodairos buvo ir tobera vykdomas žiauriausio terorizmo veiksmams prieš kariuomenę, policiją, dešiniuosius sindikalistus, sveltisalių ir argentiniečių žmones, diplomatus. Vien 1973 m. Argentinoje buvo pagrobta arti 200 žmonių. Vieni jų iš teroristų "išpirti" už milijonus dolerių, kiti nužudyti, tretieji tebeaiškomi "liaudies kalėjimuose" (daugiausia miestų ir priemiesčių rūsyse), kur laukia "liaudies teismo sprendimų" ar mirties. Tarp nužudytųjų yra generolų, kitų augštų kariškių, dešiniųjų peronistų sindikatininkų.

Ir pats Peronas jaučiasi nesaugiai. Paskutinį savo atsisaukimą į tautą baigė: "Jau praėjo laikas šaukti Peron, Peron! Dabar reikia į jį ginti". Dabar jau negali demagogiškai sakyti kaip anksčiau, kitiems generolams valdant, kad už teroristų veiksmus visa atsakomybė turinti kristi pačiai vyriausybei, kuri, persekiodama vargšus idealistus jaunuolius, išprovokuojanti jų reakciją...

Taikaus sambūvio su marksistais viltis Peronas puoselėjo iki paskutinio momento. Dar sausio vidury "Jornal do Brasil" korespondentui jis pasigyrė, kad "komunizmas eina su mumis", kad jis, Peronas, nesąs šaliniškas griežtų represijų prieš teroristus, nes "turėtume nužudyti daugelį žmonių". Bet po kelių dienų turėjo prabilti visai priešingai.

Galvosenos ir veiksmų posūkį spustelėjo tragiškas įvykis sausio 19 vidurnaktį. Stipriausias argentiniečių kariuomenės tankų įgulą prie Azul, už 300 kilometrų nuo Buenos Aires, buvęs ERP partizanų užpuola, jos vadas generolas Gay ir jo žmona nužudyti, keli kareiviai ir vienas karininkas sužeisti, už-

visą Arabiją, dalį Sirijos, Irako, Persijos, Pakistano ir nemažą Indijos teritoriją. Toliau ji pasirodo Kinijoje, Mongolijoje ir stepėmis nusitęsusi per Sibirą i šiaurės ašigali. Keletą šių Azijos dykumų esu pervažiavęs su džypu. Saharoje esu pirmą kartą.

Saulėi pasisilėpus už vulkaninės formos kalno, įjojame i Tazruką. Prie molinės šeiko rotušės sėdinti senių grupė mūs pasveikina su "Salem Aleikhum". Aš jiems dar balne sėdėdamas numetu pakelį cigarečių, kuri čia pat visi pasidalinę godžiai rūkdo. Man dar nenulipus nuo balno, prasideda su jais nuosirdi draugystė. Jie, mat, mėgsta sutikti tolimų kraštų žmogų įties smėlio dykumos imperijoje, bandydami atspėti keleivio tautybę.

Davus ženklą, mano ilgakojis kupranugaris grakščiai atsiklaupia, tada pamažu lenkdamas paskutines kojas lėtai atsigula ant pilvo, ir aš nušoku iš balno ant smėlio. Pribėgęs miklus berniukas atriša nuo balno mano kabančius sunkius batus ir padeda apsiauti, tikėdamasis už šį patarnavimą "bakišo". Kupranugario balne paprastai sėdimas be batų sukryžiuotas kojas laikant ant lankstaus kupranugario sprando. Priešs prie senių su kiekvienu pasisveikinu paspausdamas ranką. Jiems malonu sutikti svetimą žmogų plačioje dykumoje, kurioje net vėjas pasiklysta. Oazės soukho (bazarų) viduryje sutinku šveicarų grupę, atkeliavusią čia angliskais džypais. Begerdamas su jais kavą, sutinku katalikų kunigą, keliaujantį kartu. Jis man primena, kad už valandos šioje dykumoje bus paskutinės šiais metais padėkos pamaldos. Pabaigusi kavą, mūsų dešimties žmonių grupė pamažu patraukė nakties tamsoje sausa upės vaga palmių sodo link.

Kunigui apsirergus baltais drabužiais, danguje žibant žvaigždėm ir kalnų horizonte kylant mėnuliui, vienas iš šveicarų uždegė kelias žvakes apšviestai maldų knygai. Pločškias akmuo tapo altoriumu, ant kurio vokiečių kalba prasidėjo Mišios. Alpinisto išvaizdos kunigas dėkoto Augščiausiajam už iki šiol sėkmingą kelionę, jos džiaugsmus, patirtį ir už praėjusius metus, pamažu slenkančius i praeitį. Mes visi sėdėjom pusrasti ant akmenų aplink altorių.

Besėdint ant smėlio prie mažos ugnelės ir bebaigiant valgyti vakariene, mūsų karavano vadovas, 7 pėdų augščio lieknas tuaregas, pranešė, kad kaimo aikštėje vyksta merginų šventė. Jos, mat, išleidžia vieną savo draugę i marčias. Naujų metų jie nežino, nes nepripažįsta laikų.

Sahara yra didžiausia pasaulio dykuma. Ji prasideda nuo Maroko, tęsiasi per Afriką Egipto link, persimetą i kitais vardais vadinamas dykumas, apima

Kas nugulės Argentinoje?

Mūsų bendradarbio prie La Platos pranešimas

mušti, vienas pulkininkas paimtas įkaitu. Kautynės užtruko visą naktį. Apie 70 partizanų atvažiavo sunkvežimiais karinėse uniformose ir, pasinaudodami šventadienio nakties nestipria sargyba, o gal ir neapdairumu, įsibrovė i kareivinių rajoną. Jų tikslas buvęs pasigrobti sunkių ginklų, išžudyti karininkus, revoliucine veikla suklaidinti ir sudemoralizuoti kitas igulas. Išsisklaidė visomis kryptimis, pasitraukdami i savo slėptuves taip, kad juos persekiojant nebuvę sugauta tik pora dešimčių. Sis reikšmingesnio masto užpuolimas ir kariuomenei, ir vyriausybei buvo kartybių taurės perpildymas, nepakenčiamas ir nenuslepiamas marksistų iššūkis.

Peronas rūgoja seno liūto tonu Peronas tuoj pat sušaukė ginkluotųjų pajėgų vadus, kabineto narius, savo bendradarbius ir jų akivaizdoje i tautą prabilo pastaruoju metu su dramatišku realizmu. Teisybė, ir dabar jis dar vengė žodžio "marksistai" ar "komunistai", bet jau visiemis buvo aišku i kokią taikinį žaibavo, šaukdamas visą tautą i žūbtinę kovą be atodairos, be pasigailejimo, visomis priemonėmis, iki paskutinio... "Jie žiauriausiai žudo, o mes turime tik stebėti sudėtomis rankomis, laikydamiesi visų teisinių nuostatų"?

Lyg pasiteisindamas, kodėl jo vyriausybė kol kas nesimėi griežtų priemonių, Peronas griauė:

Vyriausybė, gerbdama konstituciją ir žmogaus teises, iki šiolei susilaikė nuo represijos dėl šių partizanų siautėjimo, kurio niekaip negalima pateisinti. Bet viskas turi savo ribas. Esame susidūrę su tikraisiais tėvynės priešais, suorganizuotais

juodaies apšviestoje aikštėje juodaies apšviestoje apsirergusios ratu sėdėjo apie 20 merginų ir mušė būgnais, retkarčiais užtraukdamos linksmos ir gyvos melodijos dainas. Staiga viename rato krašte linksmai sučiulbėjo paukštis. Jis pradėjo šokinėti nuo vieno rato krašto i kitą, lakstyti ratu, linksmai giedodamas. Su jo čiulbėjimu maišėsi būgnų muzika ir dainos. Tai buvo gražus paukščio pamėgdžiojimas. Mes visi juokėmės ir stebėjomės visos tos šventės muzikalumu. Taip besėdint kaimo aikštėje ir vandeniu šilant i ledą, mane Saharos viduryje užklupo nauji 1974 metai.

Anksti rytą pabudintas balnojamų kupranugarių žvengimo, išėjau pasižvalgyti už kaimo bei pamatyti spalvoto saulėtekio. Šiuo metu Toronte, Montrealyje ir rytinėse Amerikos valstybėse kilo N. Metų šampano taurės. Los Angeles ir San Francisco miestuose žmonės dar tik skubėjo i Naujų Metų sutikimo vakarus. Aš jiems visiems nepavydėjau.

Už kaimelio ant kalvos pastebėjau spalvotai apsirergusių vyrų būrį, besėdintį aplink smilks-tančią ugnelę. Tai buvo kaimelio kapinės. Čia vyko su mirusiuoju paskutinio atsisveikinimo apeigos. Šalia ugnies buvo ką tik iš akmenų sukratus naujas dykumos kapas. Mediniai neštuvai gulėjo prie pat kapo. Senas žmogus, sėdėdamas ant žemės, apsikabinęs i Meką nukreiptą kapo akmenį, jį švelniai glostė savo mikliais ilgais pirštais, visa širdimi kalbėdamas su po juo praėjusiu amžina poilsį mylimu asmenu. Tas asmuo jau buvo Alacho sukurtoje oazėje, pilnoje žalumynų, palmių pavėsio, šnerančio upelio vandens, besigančią avių ir kupranugarių bandų ir bečiulbančių paukščių nomadu rojuje. Ant kapo buvo sukryžiuotos dvi laukinių dykumos vynuogių šakelės. Saulė apšvietusi kapą ir gėstant ūgniai visi išsikirsitė i savo molines trobeles.

Grįžus prie karavano, manęs laukė karšta kava su duona, marmeladu ir saują saldžių datulių. Tai buvo nauju — 1974 metų pusrutis. Palikdamas Tazruko oazę ir sėdėdamas balne, paskutinį kartą dairiausi po jo molinių trobelių gatvę. Šildydama masi prieš ryto saulę, prie trobelės durų sėdėjo jauna nomadė moteris, apsiautusi nomadu apsiaustu. Ji rūpestingai pyne iš spalvotai nudažytų palmės lapų krepšį. Šalia jos ant smėlio, jos pačios apsiausto skvernu apdengtas gulėjo mažas kūdikis. "Saharos Madona", pagalvojau palikdamas Tazruko oazę ir ritmiškai siūbuodamas kupranugario balne.

Tin Hinan Hotel, Tamanrasset, Algeria

žiauriai kovai su tėvynės gynybais. Kariuomenė ir visi argentiniečiai patriotai jaučiasi giliausiai įžeisti... Kriminaliniai teroristai nori suardyti mūsų vienybę, pastoti kelią tautiniam išsilaisvinimui ir atsikūrimui, tai argi jie gali būti remiami nusikaltėliška tolerancija? Todėl vyriausybė imsis visų reikalingų priemonių blogiui išrauti iš pat šaknų, panaudodama visa turimą jėgą ir kitas priemones. Kviečiu i talka visus justicialistus ir visus tautiečius jungtinėmis pajėgomis sunaikinti priešą, kuris savo griauiančią kriminalinę akciją veda prieš tėvynės institucijas ir pačią jos egzistenciją... Ši priešą reikia sunaikinti anksčiau negu mūsų silpnumas ar neapdairumas jam leis padaryti kraštui nepataisomų nuostolių.

Grasinantį Perono kalbą priminė dar prieš 20 metų — tada dar griausmingesniu balsu — grasinimus atsisakę su savo politiniais priešais, kai savo "bemarškinius" šaliniškus įtaigodavo priešus karti miesto aikštėse. Jis net žadėdavo padėti — parūpinti korimo priemonių... Tada visų pažadų įvykdyti nesukubo, nors peronistų vardu marksistų gaujos jau buvo spėjusios sudeginti ir apiplėšti centrinės Buenos Aires bažnyčias...

Dabar jis guodėsi, kad turėdamas teisinį pamatą, partizaninių priešų sunaikinys per vieną savaitę. Bet ir per ilgesnį laiką jo visas represinis aparatas pasirodė ne toks jau pajėgus. Net nesurado dar nė vieno iš partizanų pagrobtųjų augštųjų kariškių. O bombos sprogsta lyg perkūnas, ir kairiosios peronistinės jaunūmenės vadaį giriąsi "prieš reakcionierius fašistus" sumobilizuosią pusę milijono savo šaliniukų.

Perono reikalavimams talkindami, Argentinos senatas ir žemesnieji rūmai skubos keliu ir žymia dauguma balsų priėmė eilę nuostatų baudžiamajam kodeksui papildyti ir sugriežinti. Senajame liberaliniame kodekse nėra to, kuo reikia teisiškai remtis šių dienų vidaus kare su subversyvais kriminalizmo planuotojais ir vykdytojais. Naujuose oficialiai patvirtintuose nuostatuose skiriamas žymiai griežtesnės bausmės visų rūšių teroristams, ypač žmonių grobikams ir žudikams politiniams tikslais. Augščiausia jiems bausmė — kalėjimas iki gyvos galvos.

Balsavime dalyvauti atsisakę aštuoni kairiojo sparno atstovai parlamente buvo pašalinti iš justicialistų sąjūdžio. Jų pašalinimo proga Peronas atskleidė sensacingą paslaptį iš savo ryšių su tarptautiniais marksistais partizanais.

"Nelegalus peronizmas taip pat rėmė partizanus..."

Pagal nesitikėtąs Perono revoliucijas, "Revoliucinė Liaudies

Kariuomenė", Argentinoje pasivadūnusi ERP, savo centrą turinti Paryžiuje. Ji esanti tik dalis plačios tarptautinės marksistų partizanų organizacijos, kuriai vadovauja vienas italas, prisidengęs "Posadas" slapyvardžiu. Jinai organizuoja, instruktuoja ir finansuoja partizaninį karą ne tik Argentinoje, bet ir Urugvajuje, Čilėje, Bolivijoje ir beveik visoje P. Amerikoje. Taip pat ji esanti atsakinga už terorizmą Ispanijoje, Anglijoje, Airijoje. Organizacijos padaliniai veikia Artimuose Rytuose ir net tolimiausiose Azijos ir Afrikos užkampiuose. Peronas ne laukia prisipažino kalbėjęsis su daugeliu šios organizacijos partizanų, "kai peronistai, taip sakant, irgi buvome nusikaltėliai... Nelegalūs peronizmas rėmė partizanus, bet niekad nemaniau, kad jie kada nors galės būti mums naudingi" (sic!).

Pagal Peroną, Paryžiuje gimęs pasaulinis kraštutinių kairiųjų partizaninis sąjūdis yra teroristinis Kevrtirtasis Internacionalas. Prancūzijos vyriausybė jau pradėjusi imtis griežtesnių priemonių prieš jo centrą Paryžiuje. Dabar turinti kovoti su tuo, ką įmai pati leido ir toleravo... Peronas, atrodo, lyg nenusivokytų, kad panašiai galima pasakyti apie jį patį ir jo vyriausybę...

Pareiškęs viltį, kad visa tauta ir dabar ji rėms, Peronas perspėjo: "Nė dienos ilgiau nepasiliksiu savo poste, jei tauta manęs šioje kovoje neparems". Galbūt tai tik viena jam įprastos gražbylostės išraiška. Gali, žinoma, reikšti kaitą ir daugiau. Stebėtojai numato net tokia gali-mybė: pavojaus atveju Peronas atiduotųs vairą patikimiesiems generolams, o pats vėl užsidarys savo ramioje rezidencijoje už "geležinių durų" Madride.

Kaip bebūtų, šių metų vasara Argentinoje prasidėjo labai audringai, su žaibais ir perkūnais. Kuo baigsis vidaus kovos tarp pačių peronistų ir ar bus taip greit sunaikintas, kaip Peronas sakosi norįs, marksistinis priešas, — tenka dar neramai palaukti. Perdaug prietaravimų ir nenuoseklumo (pavyzdžiui, milžiniška peronistinės vyriausybės doleriai ir prekiš parama Kubai), perdaug jau leista priešui įsigalėti, perdaug politinės ir kitokios korupcijos.

Pavojingiausia gal tai, kad ginkluotųjų pajėgų viršūnės Argentinoje perdaug nevieningos, jų pačių peronistų gerokai sudemoralizuotos.

Potencialiai turtinga ir kultūrinio požiūriu išlikę 25 milijonų gyventojų Argentina tuo tarpu dairoi ir laukia, kuo šį naikinanti audra baigsis. Nekantriai laukia politinio prablaivėjimo, socialinės ramybės ir didesnės plačiųjų masių gerovės.

K.

A+ A

KAZIUI KARTAVIČIUI

MIRUS, JO DUKROMS IR ARTIMIESIEMS

NUOŠIRDŽIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠKIA —

J. KVEDERYS

V. J. RUPKALVIAI

Mylimam TĖVELIUI

Lietuvoje mirus, PLATONĄ PREIBĮ ir žmoną

užjaučiame jų skausmo valandoje —

Pranas ir Elena Ališauskai

Ottawa, Ontario

A+ A

POVILUI PREIBIUI

Lietuvoje mirus, sūnų PLATONĄ ir jo žmoną

NINĄ nuoširdžiai užjaučiame —

Vladas ir Ona Ališauskai

A+ A

ONAI BALTUŠKIENEI

Čikagoje mirus, jos seseriai PAULINAI ir švogerui VYTAUTUI GUDAČIAIAMS, broliui IGNIUI SLABŠINSKUI, visiems giminėms bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą —

A. C. Venckai J. B. Maziliauskai

P. A. Skilandžiūnai J. O. Inčiūros

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kredito kooperatyvai ir visuomenė

Sunki pradžia

Lietuviai tremtiniai po II-jo pasaulinio karo pradėjo kurtis Kanadoje iš nieko. Jų atsivežtas turtas buvo tik UNRRA švaras. Jie nebuvo apgyvendinti ištaiginguose viešbučiuose, kaip šiandien marksistiniai Čilės imigrantai — jie turėjo sunkiai dirbti pagal sutartį miškuose, kasyklose ir ūkiuose už mažą atlyginimą. Atlikę sutartis, dauguma persikėlė į miestus.

Pagal "Statistics Canada" įstaigos 1971 m. surašymo duomenis, Kanadoje yra apie 25.000 lietuvių. Torontė gyvena apie 8000 lietuvių. Tai didžiausia lietuvių kolonija Kanadoje. Šios kolonijos planingas organizavimas buvo pradėtas po antrojo pasaulinio karo. Pagrindą sudarė Sv. Jono Kr. parapija, kuri jau veikė prieš II pas. karą. Po karo šios parapijos tvarkymą ir vadovavimą perėmė neišsėmiamos energijos ir sumanomo lietuvis kunigas P. Ažubalis. Vėliau išsikūrus pranciškonams Torontė, buvo organizuota Prisikėlimo parapija. Kartu su šiomis parapijomis organizavosi skautai, ateitininkai, Bendruomenės ir kitos lietuviškos organizacijos. Ši lietuvių kolonija savo kultūrinę veiklą šiandien yra viena iš pirmaujančių Šiaurės Amerikoje.

Kredito kooperatyvai

Pradėję kurtis Torontė, lietuviai, pateko į finansinius sunkumus, nes, neturėdami pakankamai pajamų iš darbo, pirkto skolon baldus ir namus ir turėjo mokėti dideles palūkanas už paskolas. Susipažinus su Kanados įstatymais, visiems buvo aišku, kad tinkamiausia ekonominė organizacija lietuviams yra kredito kooperatyvai, kurie Ontario provincijoje sėkmingai veikė tais pačiais pagrindais, kaip ir nepriklausomoje Lietuvoje. Jų pagrindinis tikslas — bendrai taupyti ir kitų santuopas skolinti paskolų reikalingiems kooperatyvo nariams palankiausiomis sąlygomis.

Buvę nepriklausomoje Lietuvoje kooperatininkai ir ekonomistai, išstudijavę Kanados kooperatyvų įstatymus, pradėjo organizuoti 1952 m. Torontė "Paramos" kredito kooperatyvą. "Parama" kūrėsi neturėdama jokio patyrimo ir paveldėjimo. Neriboto darbo valandos be atlyginimo, bendruomenės narių abejingumas, ribotos operacijos organizatoriams sudarė daug rūpesčių. Tačiau kooperatinė idėja, lietuviškas užsiėmimas ir pasiaukojimas lietuviškiems reikalams sudarė pagrindą atečiai. Metams bėgant, narių šeima didėjo, sunkumai lengvėjo, nes tautiečiai įsitikino šios organizacijos naudingumu. Po 8 metų veiklos šio kooperatyvo turtas pasiekė vieną milijoną dolerių. Atsižvelgiant į to meto Kanados dolerio vertę, tai buvo didelis laimėjimas, ir "Parama" buvo pirmasis Kanados lietuvių milijonierius.

Kai atsiranda turto, šeimoje ir organizacijoje iškyla finansinės problemos. Po 10 metų "Paramos" veiklos valdomuose organuose ir nariuose atsirado nuomonių skirtumai. Dėlto 1962 m. rudenį buvo suorganizuotas Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas. Nežiūrint neigiamu pasisakymų kaikiuriose spaudoje ir susirinkimų diskusijose, šis naujas kooperatyvas rado daugumos tautiečių pritarimą, nes jau antraisiais veiklos metais šios institucijos turtas peršoko vieno milijono dolerių sumą.

Valdomieji organai

Kooperatyvai yra valdomi narių išrinktos valdybos, paskolų komisijos ir revizijos komisijos. Valdyba yra svarbiausias organas, kuris pagal įstatymus yra atsakingas už šios institucijos veiklą. Organizuojant kooperatyvą, ji praktiškai atlieka ne vien tik organizavimo darbą, bet ir tvarko finansines operacijas. Padidėjus operacijoms, valdyba kviečia vieną asmenį vedėjo pareigoms, kuris perima tolimesnį šios institucijos plėtimą ir operacijų tvarkymą. Vedėjas yra kiekvienos finansinės įstaigos

J. KARKA

centrinė figūra, nuo kurio iniciatyvos, sumanumo ir planavimo priklauso sėkminga organizacijos veikla. Valdyba šiuo atveju yra tik vedėjo darbų kontrolierė, patvirtintoja jo planų ir pasiūlymų. Valdybos nariai, dirbdami kitose darbovietėse, negali vykdyti finansinių operacijų ir vadovauti kooperatyvo įstaigai. Vedėjas yra asmuo, kuris kiekvieną dieną susitinka su nariais, žino jų problemas, palaiko su jais ryšius. Tuo tarpu valdyba tokių ryšių ir informacijų neturi, nes susirenka vieną kartą į mėnesį susipažinti su mėsinišėmis apyskaitomis ir svarstyti klausimų, kuriuos iškelia vedėjas. Pvz. Toronto "Paramos" ir Prisikėlimo bankeliai išaugo ir rimtas finansines įstaigas pirmoje eilėje dėl vedėjų neriboto darbo, pasiaukojimo, jų iniciatyvos ir narių pasitikėjimo jais.

Šia proga prisimintinas buvęs Toronto "Paramos" vedėjas a. A. Statulevičius, kurio "darbo valandos baigdavosi tada, kai būdavo visi tos dienos reikalai sutvarkyti", rašoma šio kooperatyvo dvidešimtmečio leidinyje. Gi tos valandos buvo neribotos, nes nebuvo pakankamai tarnautojų, patalpų vargingos, gi atlyginimas, palyginus su kitų kanadietišku kooperatyvu, buvo žemesnis už eilinių tarnautojų. Jo darbas sėkmingai tęsia dabartinis vedėjas S. Grigaliūnas.

Paminėtini ir Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo vedėjai. Pirmasis vedėjas buvo vienas gerai žinomas visuomenininkas, bankininkas ir ekonomistas J. Matulionis. Jo autoritetas buvo vienas iš motyvų šio bankelio sėkmingo ir staigaus augimo. Jam susirgus ir pasitraukus, bankelio augimas kuriam laikui sulėtėjo. Viskas vėl ėmė kilti, kai atėjo naujas vedėjas dipl. ekonomistas J. Varanavičius, prityres bankininkas nepriklausomoje Lietuvoje, Kanadoje daugelį metų dirbęs kanadietį įstaigoje ir Hamiltono "Talkos" kooperatyve. Per eilę metų Prisikėlimo bankelis išaugo ir rimtą, pasitikėjimo vertą finansinę įstaigą, kuri savo augimo spartumui pralenkė visus kitus kredito kooperatyvus.

Valdomųjų organų rinkimai

Toronto kredito kooperatyvų organai yra renkami metiniuose susirinkimuose trejėm metams: valdyba iš 5 asmenų, paskolų komisija — 3 asmenų ir revizijos komisija — 3 asmenų. Yra sutvarkyta taip, kad kiekvienais metais kaikiuriem nariams baigiasi 3 metų kadencija. Jie būna perrenkami arba išrenkami nauji. Kaikiurie valdomųjų organų nariai yra suinteresuoti perrinkimu ir būna išrenkami sekančiomis 3 metams. Tokie nariai pasidaro "amžini". O "amžini" pareigūnai kiekvienoje organizacijoje nėra naudingi, nes daugelį metų vadovaujant pritrūksta naujų idėjų ir lankstumo.

Didėjant mūsų kooperatyvų veiklai ir apimčiai, reikia pertvarkyti valdomuosius organus. Pirmoje eilėje reikia pakeisti rinkimų tvarką ta prasme, kad šių organų nariai būtų renkami ir perrenkami ne daugiau kaip dviem kadencijom. Po dviejų kadencijų narys turi pasitraukti ir gali būti perrenkamas tik po trejų metų. Pasiskirstant pareigomis valdyboje ir komisijose, narys tose pareigose turėtų pasilinkti neilgiau kaip trejus metus. Šia sistema priėmus visuotiniame susirinkime, valdo-

UKRAINIEČIAI SVEIKINA LIETUVIUS

Mieli lietuviai! Šią 56-tąją Vasario 16-tąją — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną Ukrainos Tautinės Respublikos prezidento tremtyje Mykolo Levickio pavestas, sveikinu Jus ne tik čia, bet ir Ten — raudonai maskoliskame kalėjime esančius lietuvių, kovotojų už savo kilnių tėvų žemės laisvę.

Šia iškilminga proga aš, kaip kovotojas už savo tėvynės Ukrainos ir kartu Jūsų laisvę, jaučiu pareigą priminti Jums, mieili lietuviai, tai, ką pabrėžiančiai

mieji organai gautų daugiau pasiskatinimo ir naujų idėjų iš naujų narių.

Antras labai reikalingas pakeitimas, tai valdomųjų organų narių amžiaus srityje. Turbūt nesuklysiu tvirtindamas, kad Toronto kooperatyvų valdomųjų organų narių amžiaus vidurkis yra apie 50 metų. Jaunų veidų čia nematyti. Norint įjungti jaunimą, ypač valdybon, yra būtina padidinti valdybos sudėtį iki 7 asmenų. Iš jų du nariai turėtų būti jaunimo atstovai. Šiuo atveju kooperatyvų veikla daugiau susidomėtų jaunimas, nuo kurių priklauso šių lietuviškų institucijų ateitis.

Paramos skirstymas

Toronto kredito kooperatyvai yra didžiausios, aktyviausios ir reikšmingiausios bendruomenės organizacijos, nes aktyvių narių turi daugiau kaip 5000. Jie nėra vien verslo institucijos, bet ir lietuviškos išlaikymo organizacijos. Jie nešaunkia susirinkimų svarstyti lietuviškos išlaikymo problemų, neruošia kultūrinių parengimų, bet savo finansiniais patarnavimais priverčia kiekvieną narį dažnai atvykti į lietuviškas įstaigas, kuriose susitinka pažįstami ir nepažįstami ir tuo būdu palaiko ryšius vieni su kitais.

Finansinė parama organizacijoms yra labai reikšminga, tik paskirstymas finansinė paramos atskiroms organizacijoms nėra tikslus, nes skiriamas aukų nelygionis sumomis, t. y. vienai daugiau, kitai mažiau, keliai taria, kad jos yra nelygiai traktuojamos. Šis finansinės paramos paskirstymas turėtų būti daromas per Bendruomenės valdybą, kuri tvarko visą Toronto lietuvių veiklą, arba bent su jos atstovais.

Ateities perspektyvos

Mes visi turime pagrindo didžiutis klestinčią kooperatyvų finansinę veiklą, tačiau jau ne vienas stato klausimą dėl ateities perspektyvų. Kiek metų liko ne tik Toronto, bet ir Hamiltono, ir Montrealio kooperatyvų augimui? Atsakymas į šį klausimą nėra džiuginantis, nes šių organizacijų narių daugumą sudaro senosios kartos tautiečiai, kurie jau pribrendę pjūčiai. Mirtis kiekvieną dieną retina jų eiles, gi jaunoji karta atitrūksta nuo lietuviško kamieno ir dingsta kanadietų bendruomenėje. Šių kooperatyvų valdybų vienas iš svarbiausių tikslų turėtų būti surasti jaunąją kartą ir savo finansinės paramos operacijomis surišti su veikiančia bendruomene, nežiūrint, ar tai būtų grynai, ar mišri šeima. Šiam tikslui turėtų būti leidžiami atitinkami anglų ir lietuvių kalbomis leidiniai, duodama daugiau informacijų žiniui apie šiu įstaigų naudą ir veiklą.

Toronto kooperatyvai iki šiol tenkinosi tik vedėjų skelbimais ir korespondencijomis "Tėviškės Žiburiuose" ar "Nepr. Lietuvoje". Tai gera, bet nepakankama informacija. Hamiltono ir Montrealio kooperatyvai leidžia informacinius biuletenius, kurių turinys taikomas daugiau vyresnėms kartoms. Jie tenkinasi smulkios informacinėmis žiniomis, bet nenagrinėja ir nepopuliarina kooperatyvų idėjos. Visi keturi kooperatyvai šiandien yra finansiskai pajėgūs. Turėdami tas pačias ateities išlaikymo problemas, jie turėtų bendromis jėgomis organizuoti planingą informacijos programą ir šiam tikslui leisti periodinį informacinį leidinį, kuris būtų platinamas nemokamai.

sakiau Jūsų kariuomenės atsteigimo penkiasdešimtmečio suakties proga, būtent: jei anuomet, beveik tuo pačiu metu paskelbus Lietuvai ir Ukrainai nepriklausomybę, būtume kaip praeitį vieninai kovoję su mūsų amžiniais priešiniais, — tai tikrai nebūtume pralaimėję. Šiandieną mūsų tėvynės būtų laisvos, o mūsų laisvės įgyvendinimo šventės džiugiai minėtume — Jūs savo didingajame 650 metų sulaukusime Vilniuje, o mes — savo šviesiajame Kieve.

Tad nepakartokime praeitingosios klaidos vėl kovoti paskirai! Tikrai ir vien tikrai tikro mūsų bičiulystėje glūdi laimėjimo laidas grumtynėse už mūsų dabar paverttų tautų laisvę! I tokį vieningą žygį turėtų skatinti mus sveika nuovoka. Juk to šaukiasi be galo daug kentėjusios ir dar tebekenčiančios — Lietuva ir Ukraina.

Kartu su Ukrainos Tautinės Respublikos prezidentu šią Vasario 16-tąją ir aš sušuku: Tegyvuoja laisva Lietuva! Tegyvuoja vieningi mūsų kovotojai už bendrą mūsų tėvynių laisvę! Tegyvuoja abiejų mūsų tautų santarvė!

Generolas V. Fylovovč, Ukrainos Tautinės Tarybos vykdomojo komiteto karinių reikalų skyriaus vedėjas

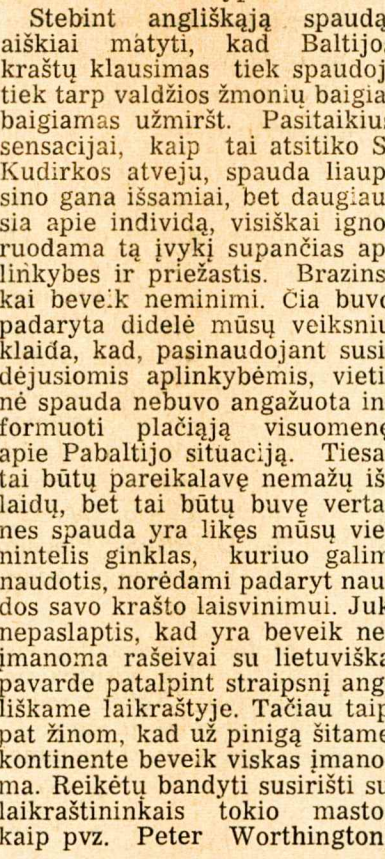

Liucija Skripkutė, KLB Hamiltono apylinkės pirmininkė, kalbasi lietuvių reikalais su daugiaakultūrų reikalų ministru dr. St. Haidasz Otavoje

TRISDEŠIMT METŲ BE LIETUVOS

Daugumai mūsų išeivių šie metai primins liudną sukaktį. Atrodo beveik neįtikėtina, kad šiemet sueis jau 30 metų, kai palikom savo kraštą, artimuosius. Neviename iš mūsų turėtų būti atmintyje idegintas momentas, kai iškėlėm koją už Lietuvos sienų, net nesvajodami ir neįsivaizduodami, kur atsidursim. Per pirmąjį pokario dešimtmetį, tiek Vokietijoje, tiek būdami jau užjūriuose, kartojom tą pačią frazę: "Reikia išlaisvint Lietuvai!" Deja, praėjies patirtis parodė, kad atlikti neperdaugiausia, o atsiekti dar mažiau. Kodėl? Jei būsim atviri sau patiems, reikės pripažinti, kad to priežastis buvo neturėjimas bendros veiklos linijos tarp atskirų grupių ir abejingumas betokiai veiklai iš didžiosios išeivių dalies. Nedideli pasišventėlių būriai tempė ir tempia mūsų veiklos jungą. Kur dingso mūsų pareigos jausmas Lietuva? Dar kiti mėgstą kritikuoti betokią veiklą, nepasitūpinti jokių konkrečių alternatyvų. Jau seniau reikėjo įžiūrėti, kad užsidariau savo tautinėje grupėje ir neįsėnant viešumon bei neskelbiant savo siekio platesnėms krašto masėms, nebus įmanoma pasiekti ko nors konkretaus. Trumpai sakant, susidarė padėtis, kaip toje pasakoje apie gulbę, vėžį ir lydeką, kur kiekvienas traukė kita kryptimi.

Stebint angliškąją spaudą, aiškiai matyti, kad Baltijos kraštų klausimas tiek spaudoje, tiek tarp valdžios žmonių baigia baigiamas užmiršti. Pasitaikūs sensacijai, kaip tai atsitiko S. Kudirkos atveju, spauda liaupsino gana išsamiai, bet daugiau sia apie individą, visiškai ignoruodama tą įvykį supančias aplinkybes ir priežastis. Brazilskai beveik neminimi. Čia buvo padaryta didelė mūsų veiksnio klaida, kad, pasinaudojant susidėjusiomis aplinkybėmis, vietinė spauda nebuvo angažuota informuoti plačiąją visuomenę apie Pabaltijo situaciją. Tiesa, tai būtų pareikalavę nemažų išlaidų, bet tai būtų buvę verta, nes spauda yra likęs mūsų vienintelis ginklas, kuriuo galim naudotis, norėdami padaryti naujos savo krašto laisvinimui. Juk nepaslapstis, kad yra beveik įmanoma rašyti su lietuviška pavarde patalpint straipsnį angliškame laikraštyje. Tačiau taip pat žinom, kad už pinigą šitame kontinente beveik viskas įmanoma. Reikėtų bandyti susirūti su laikraštiniškais tokio masto, kaip pvz. Peter Worthington,

Laima Tautkevičiūtė deklamuoja K. Binkio eilėraštį "Gėlės iš šieno" "T. Žiburių" spaudos balijuje Torontė

Nuotr. S. Dabkaus

Norėjo palikti geresnį pasaulį

Gyvenimas yra judėjimas ir keitimasis. Vieni ateina, kiti išeina. Visam pasaulyje tas išėjimas reiškia išnykimą ar susimaišymą su kita materija. Tik žmogui išėjimas reiškia amžiną gyvybę. Tačiau, kai mirtis paliečia artimą asmenį, mes, kurie pasiekame to paties laukti, stovime susimąstę ir nuliūdę ne dėl mirusiojo gyvenimo permainos, bet dėl netekimo bendrakovio, kuris su mumis keliavo per daugelį metų.

Visai neseniai atsisveikinome su Vladu Rušu. Jis mums, skautams, visada buvo mūsų didžiojo šeimos narys nuo pat savo jaunystės iki paskutiniųjų dienų — vis įvairiose pareigose ir vis skautiško gyvenimo kurse. Jaunystėje steigė jų skautus Ukmergėje ir jiems kurį laiką vadovavo, pokario metais veikė visur, kur tik pareiga šaukė, išeivijoje Kanados vakaruose būrė jaunimą į skautų eiles, Torontė jis buvo ilgametis "Rambyno" tunto adjutantas, "Skautų Aido" administratorius, Džiamborės Fondo ir tiekimo skyriaus įgaliotinis, skautiškos spaudos platintojas, vienas iš Romuvos stovyklavietės organizatorių. Jį visi matė visur, kur tik skautiškas jaunimas rinkėsi, visur ir visada, kol sveikata leido. Visada pavyzdingas savo išore ir elgesiu jis, kaip vadovas, ilgai pasilikęs atminti neviename jaunesniame broliu. Bet svarbiausia tai, kad jis stengėsi vykdyti skautybės įkūrėjo lordo Baden-Powellio testamentą, sa-

lyg-agrečiai savo gyvenime nuo 1930 m. buvo nuosirdus šaulys. Vienas iš VI. Pūtvio kuopos Torontė steigėjų, eilę metų buvęs tos kuopos sekretorium, apdovanotas Šaulių žvaigždės ordinu. 1970 m. buvo vienas iš "Baltijos" jūrų šaulių organizatorių ir iki mirties ėjo tos kuopos pirmininko pareigas.

Vėlonis gimė 1914 m. birželio 8 d. Bistrampolio dvare, Panevėžio apskr. Mokėsi Dotnuvos technikos mokykloje. Jūrininkystės viliojamas, tarnavo "Prez. A. Smetonos" mokomajame laive, karinę prievolę atliko I artilerijos pulke Ukmergėje. Vėliau tarnavo policijoje. Jis išėjo namo. Išėjo atlikęs viską, ką galėjo. Todėl ramus išsėkis didžiojoje amžinybės stovykloje. Paskutinis sudiev nebėra niekam baisus, nes buvai vienas iš tų, kurie nori pasaulį palikti geresnį, negu jį rado. Č. S.

A. a. Vladas Rušas

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvii

Namus) • Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto

lėšiai (contact lenses).

Palydėje a+ta VYTAUTĄ MORKŪNĄ

į Sv. Jono lietuvių kapines nuoširdžiai dėkojame: gerb. prelatui dr. J. Tadaraukui už atlaikytas šv. Mišias, sukalbėtą Rožinį, kun. L. Januškai už palydėjimą į kapines ir religines apeigas, P. Bildai už patarnavimą Mišių metu, solistui A. Paulioniui už vargonavimą ir giesmes "Ave Maria", "Libera" ir kitas; karstą nešiusiems p.p. Alsbergams (tėvui ir sūnui), V. Lukui, St. Dramantui, Č. Tiškevičiui, J. Stankevičiui; A. Vizgirdai ir jo šeimai giliame liūdesyje pagelbėjusiai, artimiesiems, bičiuliams, bendradarbiams, Hamiltono lietuvių visuomenei už aukotas šv. Mišias, gėles, lankymą laidotuvių koplyčioje, palydėjimą į kapines ir pareikštą mums gilią užuojautą.

Su meile dėkojame Jums visiems, brangieji, ir tegul Dievas laimina bei atlygina Jums.

Nuliūdę: žmona Marija, dukros Rita ir Kristina, žentas Algis

a+ta STASIUI KAIRIUI

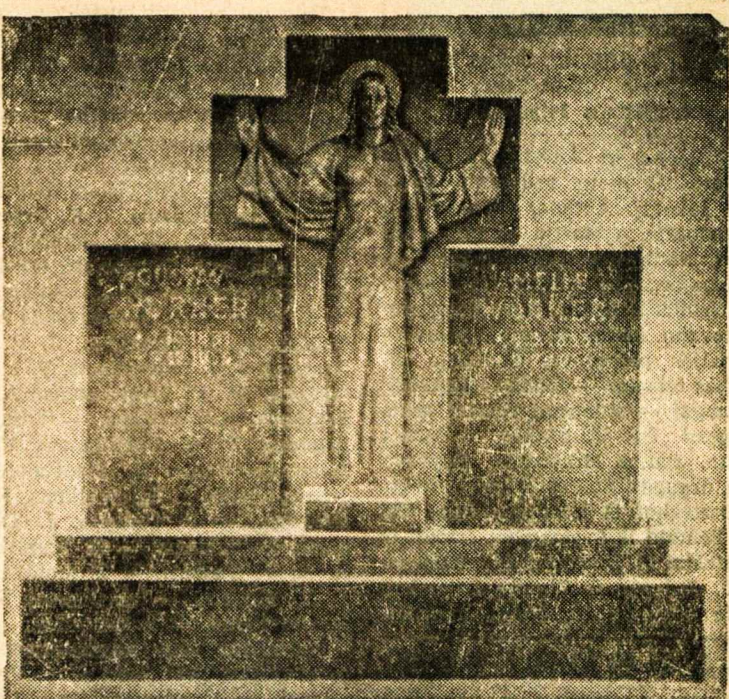
tragiškai žuvus, liūdesyje likusių tęsti skaudžią tremties ir šeimos dalį jo mylimą žmoną, mielą buvusią klasės draugę ELENĄ KAIRIENĘ-RADAUSKAITĘ ir sūnus užjaučiu, guodžiu ir kartu liūdžiu —

Marija Stankuvienė-Batūraitė
N. Carolina, JAV

Mylimam TĖVELIUI

Lietuvoje mirus, STASĮ TELŠINSKĄ Torontė ir AN-TANĄ TELŠINSKĄ JAV-se nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

N. O. J. J. Genaučiai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

Loterija "T2" spaudos balijuje. Iš kairės: dr. S. Cepas, vadovavęs loterijai, V. Tautkevičienė, "Aušros" kvarteto vadovė iš Windsor, J. Jasinevičius (pasislėpęs), J. Jaknevičienė, "T2" administratorė, P. Bražukas, KLB Kultūros Draugijos "Žiburiai" pirmininkas

Nuotr. S. Dabkaus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KONSERVUOJA BUNKERIUS

Vilniuje veikia Paminklų Konseravimo Institutas. Su dalimi jo dartinųjų darbų supažindina instituto sodybų ir parkų skyrėlius viršininkas Evaldas Navys. Iš jo trumpo pranešimo „Tiesos“ puslapiuose sužinome, kad konservuoti ruošiami žeminėmis vadinamos sovietų partizanų ir partinių komitetų bunkerius Lietuvos pietinėse bei šiaurinėse srityse. Bunkeriais rūdininkų girioje rūpinasi architektė D. Juchnevičiūtė su O. Mirtiene, M. Valevičium ir konstruktorium J. Černiausku. Pastarasis yra paruošęs projektą bunkeriams apvilkti vandens nepralaidžiančių gelžbetoniniu apvalkalu. Architektai R. Kazlauskas, V. Kaikarienis ir R. Tarabildienė applanė sovietinių partizanų bunkerius šiaurinėse srityse. Jiem taigpi numatomas gelžbetoninis apvalkalas apsaugoti vidų nuo drėgmės. Rekonstrukcijos projektą V. Kapskus tėviškei Būdvičiuose ruošia V. Strigūnas. Vokiečių okupacijos metais sudeginto namo numatoma atstatyti tik pamatų kontūrus, bet pilnai bus atnaujintas klojimas, tvirtai, tvoros, šulinys ir kūdra. O Skoruskaitė yra patikėta mokytojo bei etnografo M. Katkaus sodybos rekonstrukcija. Ažytėnuose. Kalbininko J. Jablonskio gimtinės Ožkabaliuose rekonstrukcijai projektą ruošia architektės G. Kriščiūnienė ir A. Laliniauskaitė. Už Sovietų Sąjungą kovojusių partizanų bunkeriai konservuojami, o už Lietuvos laisvę kovojusių turbūt jau visi yra sunaikinti. Į tuos sovietinių partizanų bunkerius organizuojamos specialios ekskursijos, planuojama įrengti muzėjus.

DVRACIAI — KUBAI

„Komjaunimo Tiesos“ pranešimu sausio 30 d., „Vairo“ gamykla Šiauliuose ruošia didelę vaikų šiuvačių „Ereliukų“ ir „Kregždžių“ siuntą Kubai. Per metų ketvirtį numatoma išsiųsti Havanon beveik 4.000 dviračių berniukams ir mergaitėms. Darbininkai dirba su šūkiu: „Draugų kubiečių užsakymus — pirma laiko!“. Pranešime taipgi skelbiama, kad per 8 metus „Vairas“ Kubon jau yra išsiuntęs apie 100.000 dviračių. Kaip atrodo tie dviračiai, jau pernai „Tiesos“ 171 nr. vaizdžiai paspauskėjo radviliškietis Vytautas Mosteika, Šiauliuose nupirkęs „Ereliuką“ savo sūnui, labai gerai pažymiais baigusiam II klasei: „Klibėjo vairas, negalima buvo suveržti guolių. Turėjau visiškai išardyti keletą kartų, smarkiai įsitemęs, prisukti varžlę ir tik tada tinkamai suveržiau guolius. Toliau teko imtis ratų. Juose buvo daug laisvų stipinų. Priekinį ratą suvaržiau, o štai užpakalinio dviejų stipinų nepajėgiau įveikti — ar tai sriegis užstas, ar galvutės nusuktos. Teko juos perlenkti. Betikrinant paaiškėjo, kad ir pagrindinė pedalų ašis labai laisva. Perrinkau. Taip pat perrinkau ir abiejų ratų stebules, nes buvo labai laisvos. Be to, turėjau nuimti apie 10 centimetrų datų iš abiejų priekinių šakių pusių. Jie buvo iškilę pūrsiais ir dėl to sakė nusėta rūdintis. Padarė.

SUDBURY, ONTARIO

PAULIUS A. MIKSTAS, sūnus Antano ir Marijos Mikštų, baigė Brigham Young universitetą ir gavo geofizikos bakalauro laipsnį. Dirba Core Laboratories Ltd. Kvebeko provincijoje kaip geologas. Artimiausiu laiku tikisi būti perkeltas geologijos darbams į Singapūrą.

Paulius A. Mikstas, baigęs Brigham Young universitetą Sudbury bakalauro laipsniu

ANTANAS IR MARIJA MIKSTAI atšventė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Antanas dirba INCO darbovietėje, o Marija — pilietybės teisme Sudburyje. Jų vedybinį pagerbimą organizavo Vytautas ir Beatričė Griniai ir šeima. Gavo daug gražių dovanų. Šeima dovanojo spalvotą televizijos priimtuvą, Sudbury pilietybės teismas — menišką laikrodį, o draugai — sidabrinį rinkinį arba tai gerti. Be jų šeimos — Brent Mikšto, Dalios Mikštaitės, dalyvavo daug draugų: Klevas Grinins, Gražina Ossterhof iš Londono, Ont., Carole Schmid iš Šveicarijos, Petras ir p. Mikštai iš Detroito, Ida Raškevičienė, Jadvyga ir Zigmas Labuckai, Emilė Staškuvienė, Sofija Semežienė.

SAUGOKITĖS NEREIKALINGŲ MOKESČIŲ!

Nuoširdžiai jums padėti gali JUOZAS RAMAS Toronto.
• Telefonas 363-7881 •

žiau juodai sakės galus (kitokių dažų neturėjau). Tokį tad pirkau „Ereliuką“ sūnui už gerą mokymąsi... Kad toks „Vairo“ gaminytis nebuvo atsitiktinis, liudija V. Mosteikos ant rasis apsilankymas po savaitės toje patioje parduotuvėje: „Vėl pažiūrėjau į ten esančius dviratukus. Sakau, gal dabar dviratukai bus geresni. Bet, kiek jau akys matė, visi buvo su rūdimis apie sujungimus, rūdžių nutėkėjimo takais per vamzdžius. Apžiūrės juos kiti pirkėjai, su vargu naujus suremontuos namuose, o gamykla vykdys planą...“ Atrodo, „Vairo“ gamyklos propagandinė šūki „Draugų kubiečių užsakymus — pirma laiko!“ reikėtų pakeisti praktiškėmis: „Draugų kubiečių užsakymams — gerus „Ereliukus“ ir geras „Kregždutes!“

BENZINO NETRŪKSTA

Kaunietis žurnalistas V. Zeliukas sausio 23 d. laidoje skundžiasi „Tiesos“ redakcijai: „Išvažiuokit, kad po miegamojo langu išsita naktį stovi automobilis su įjungtu varikliu. Jis taip virpina ora, jog nuo triukšmo niekur nepasislėpsi. Tokių „koncertų“ Ivinskio ir Skuodo gatvių gyventojams Kaune tenka klausytis kasdien. Kai tik temperatūra nukrinta žemiau nulio, autobusų parko mašinos paliekamos visai naktiai su veikiančiais varikliais. Stengiamės sumažinti triukšmą, kovojame prieš oro užteršėjus. Tačiau to problemos, atrodo, visai nerūpi Kauno autobusų parko vadovams.“ Planuotojai Maskvoje, matyt, užmiršo ir radiatorius pilamą alkoholinį skystį, kuris angliška pasaulyje yra vadinamas „antifreeze“.

MAMUTŲ KAULAI

L. Grudžinskas „Komjaunimo Tiesos“ 9 nr. rašo apie seniai išnykusius priešistorinius žvėris mamutus, plačiau paliesdamas ir mamutų kaulų radinius Lietuvoje: „Dar garsusis pasakėčių kūrėjas Dionizas Poška Bijotuose, savo muziejuje Baublyje, saugojo keletą mamuto kaulų iš žemaitijos žvyrų. 1954 m. ties Pagėlaikų kaimą užklupo už keisto kaulo su dideliu krūminiu dančiu. Tai, pasirodo mamutas slankiojo ir šiose žemumose prieš kokius... 12-15 tūkstančių metų, ledynų gaidynė. 1957 m. Vilnios upelio senslėnyje, netoli Naujosios Vilnios, 20 metrų gylyje buvo aptiktas krūminis mamuto dantis. Atskirų mamuto kaulų Lietuvoje rasta Neryje palei Kauną, Kretingos apylinkėse, Pamaryje, Barzdėnuose už Šilutės. Lietuviškoji jė sensacija — Antakalnio mamuto Vilniuje ištys. 1957 m. vidurvasaryje darbininkai Smėlio gatvėje, tiesdami kanalizacijos vamzdžius, pastebėjo stambių kaulų. Jie iškviė archeologus, kurie 3,5 metrų gylyje, būvusio senojos Neries vagoje, atrado dvi mamuto iltis (dešinėsios ilgis — 294 cm, kairiosios — 281). Iš rastų kaulų (jų surinkta apie 30) sprendžiama: mamutas buvo senas ir siekė apie 4 metrus aukščio...“ Telių kraštotyros muziejuje saugomi du drūti mamuto kaulai, kuriuos prieš keliolika metų Pateklos upelyje aptiko vėžiautojai. V. Kst.

St. Catharines, Ont.

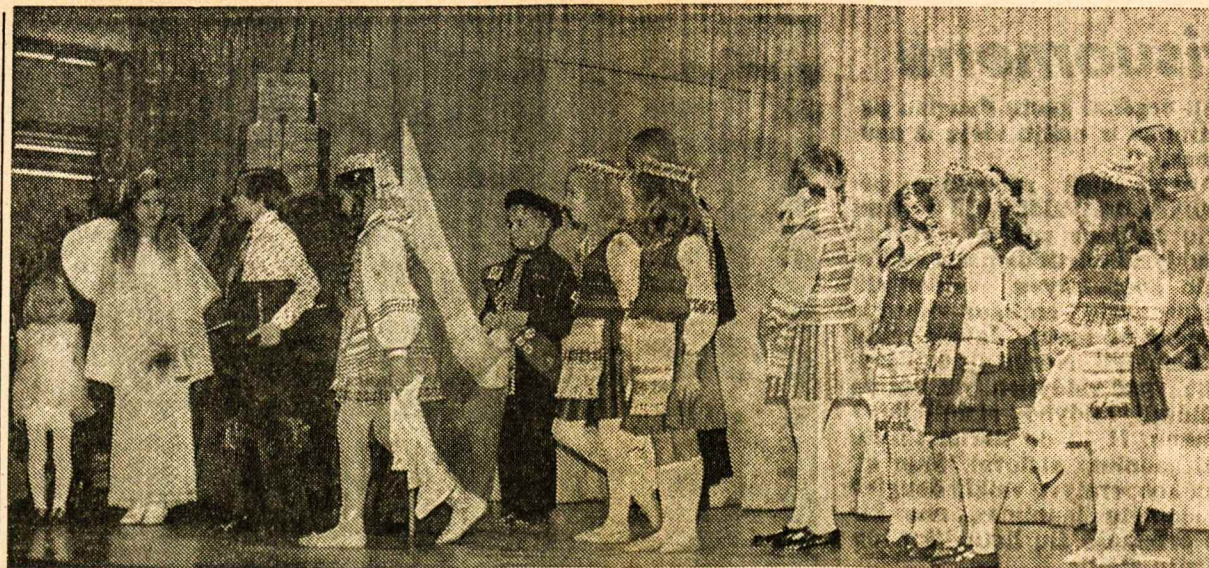
PADĖKA

Brangūs draugai ir pažįstami, primkite mano nuoširdų ačiū už man suruoštą staigmeną-pobūvį mano 60-tojo gimtadienio proga. Didžiausia padėka priklauso pobūvio rengėjams P. P. Polgrimsams ir V. A. Palujanskams, kurie įdėjo tiek daug darbo. Ačiū už pasakytas kalbas P. Polgrimui, parapijos klebonui kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, KLB St. Catharines apylinkės pirm. A. Setikui, K. Galdikiui, S. Kukitai, A. Tusui, K. Juodviršiuvi ir SLA pirmininkei A. Ališauskieni.

Taip pat nuoširdi padėka už brangią dovaną. Ačiū visiems atsilankiusiems ir tiems, kurie negalėjo atsilankyti, bet prisidėjo prie dovanos. Ačiū SLA 278 kp. valdybai už padovanotą albumą, žmonai ir sūnui Antanui — už asmeninę dovaną. Pagaliau nuoširdus ačiū visiem dalyviams: J. V. Alonderiams, J. K. Grigams, K. B. Gegeckams, Z. B. Jakubimiams, S. Kukitai, kun. J. Liaubai, OFM, V. A. Palujanskams, K. J. Stundžiams, G. A. Scott, J. A. Ališauskams K. S. Galdikiams, J. Girevičiui, J. P. Kaliniam, J. J. Lelevičiams, V. I. Plakitiams, P. P. Polgrimsams, A. A. Setikams, J. Venckams, — iš St. Catharines; P. O. Derliūnams, V. O. Marcinkevičiams, R. Slapsiams, K. Jukevičiams, L. E. Pusliams, R. G. Šimkams, — iš Toronto; J. Tarvydams, B. Sližiams, — iš Hamiltono; A. A. V. Tusams, — iš Montrealio; J. R. Marinzeli, — iš Osavos; K. L. Juodviršiams, — iš Oakvillės.

Nuoširdus ačiū šeiminiškams už patarnavimą prie stalų — p. Polgrimienei, p. Alonderienei, p. Ališauskieni, p. Palujanskieni, p. Sližienei už skanų tortą.

Jūsų visų parodytas nuoširdumas bei vaišingumas liks man neužmirštas per visą gyvenimą. Ačiū.
P. Baronas

Otavos šeštadieninės mokyklos mokiniai Kalėdų eglutės parengime vaidina scenos vaidelį „Kalėdos Vilniuje“. Dalyvavo beveik visi mokiniai. Jais gėrėjosi ypač tėvai ir mokytojos

Hamiltono Lietuvių Mėgėjų Teatras „AUKURAS“ maloniai kviečia visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius į

vasario 23, šeštadienį, Jaunimo Centre (58 DUNDURN St. N.)

ruošiamą kaukių BALIŲ

Tikriausiai turėsite labai malonų vakarą, nes programa bus įvairi ir įdomi.

- Toronto teatrinė grupė, vadovaujama Aldonos Dargytės-Byszkiewicz vaidins komediją „Teodalinda“.
- Gros naujas ir puikus džiazas — „Atlantis“.
- Bus premijuojamas net 5 kaukės.

- Pagal Jūsų pageidavimą — šalta ar šilta vakarienė. Kava ar arbata su įvairiausiais tortais ir saldumynais.
- Baliaus pradžia — 7 valandą vakaro, programos — 7.30 v.v. Baras atidaromos 8 v.v. Kaukės premijuojamos 9.30 v. vakaro. Įėjimas tik \$2.50; studentams — \$1.00

ROCHESTER, N. Y.

VASARIO 16 MINEJIMAS įvyks vasario 24 d. Programoje: 8.30 v.r. minėjimas per vietos radiją WVOF, 100.5 FM, kuriam vadovaus R. Kiršteinis. Kalbės prel. J. Balkūnas iš Niujorko. 11 v.r. — Sv. Jurgio par. šventovėje iškilmingos Mišios, kurias atnaušaus už kenčiančią Lietuvą ir pamokslą pasakys prel. J. Balkūnas. Pamaldų metu giedos LB-nės choras, vad. J. Adomaitis. Solo giedos sol. B. Cypienė. Vargonais gros R. Obalis. 3 v.p.p. bus iškilmingas minėjimas parapijos salėje. Invokaciją skaitys kun. Jonas Dyburys, OFM. Lietuvos laisvinimo reikalą kalbės prel. J. Balkūnas. Meninę programą atliks LB choras ir šeštadieninės mokyklos mokiniai. Chorui akompanuos K. Saladžius. Po minėjimo svečiai pagerbtį bus kvatė. Į minėjimą yra pakviesti Vašingtono ir vietos valdžios bei pavergtų tautų atstovai. Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimui. Maloniai kviečiami dalyvauti visi Rochesterio ir apylinkių lietuviai. J. Jurkus

LONDON, ONT.

BLYNU BALIUS, rengiamas kat. moterų sk., įvyks kaip anksčiau rašyta, vasario 23, šeštadienį, 1414 Dundas St. E. Teko sužinoti daugiau detalių. Pradžia — 8 v.v., gros mėgiamasis jaunimo orkestras „Suktnis“, vad. P. Genčiaus. Prašoma pakukoti loterijai. Veiks turtingas lietuviškų valgių ir įvairių gėrimų bufetas, įskaitant ir blynus bei kitus skanumynus. Jauki šeimyniška nuotaka. Kviečiami užsagėvėti visi ir visos iš toli ir arti blynų baliuje. E. D.

Hamilton, Ontario

KLB SALPOS FONDO Hamiltono skyrius vėl išsuntė 25 siuntinius, apie 500 svarų, devėtų drabužių Suvalkų trikampio lietuviams. Šiuo metu Salpos Fondas turi visą eilę laisvų, prašančių paramos — devėtų drabužių. Sunkur visus prašymus patenkinti. Komitetas šiuo metu drabužių vaju nutraukia. Balandžio pradžioje vėl rinks juos ir siųs prašantiems. Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams, ypač „Sakas Parcel Service“ savininkams p.p. V. E. Sakams už dėses siuntinius, ir padėjusiems drabužius supakuoti.

TRADICINIS KAUKIŲ BALIUS — šį šeštadienį, vasario 23 d., Jaunimo Centre.

„AUKURAS“, kviečiamas Otavos Lietuvių Bendruomenės valdybos, vasario 24 d. atliks programą Vasario 16 minėjimą. J. P.

ATEITININKAI kovo 3, sekmadienį, po 11 v. Mišijų, rengia Sv. Kazimiero minėjimą. Jaunimas darbsčiai dirba ruošdami vaidinimus. Kiekvienais metais vis mažiau žmonių atvyksta į minėjimus. Neapleisime šios gražios progos pagerbti Lietuvos globėją šv. Kazimierą ir taip pat parodykime jaunimui pavyzdį. „Išmelski, šv. Globėjau, ir mūsų kraštui skaistumo žiedų, kurie savo kvapu skatintų mus visus eiti tau keliais.“ Rūta Šuliytė

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

Vasario 26, antradienį, 6.30 v. vakaro

JAUNIMO CENTRE, Hamiltone, įvyks

TRADICINIS UŽGAVENIŲ balius

- Po vakarienės rašytojas JURGIS JANKUS skaitys savo kūrybą.
- Įvairus bufetas, smagi muzika.

- Kaina asmeniui — \$3, jaunimui — \$1.
- Maloniai kviečiame visus atsilankyti. Iki pasimatymo!

K. L. K. Moterų Draugijos Hamiltono skyrius

P R A N E Š I M A S

1974 m. vasario 23, šeštadienį, 4.30 v.p.p., šaukiamas Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvo „Talka“ metinis narių-šerinkinų susirinkimas Aušros Vartų parapijos salėje, 58 Dundurn St. North, Hamilton, Ont., šiai darbotvarkai svarstyti:

1. Narių registracija — 4.00 v.p.p.
2. Susirinkimo atidarymas
3. Praėjusių metų protokolo skaitymas
4. Pranešimai: a. valdybos ir bankelio vedėjo, b. kredito komiteto, c. revizijos komisijos ir auditoriaus Mr. E. P. Nolan
5. Įstatų pakeitimas: article II, section 3, panaikinti 25 centų įstojimo mokestį
6. Pelno paskirstymas
7. Rinkimas į valdybą (1 nario), kredito komitetą (1 nario) ir revizijos komisiją (1 nario)
8. Auditoriaus Mr. E. P. Nolan patvirtinimas 1974 m.
9. Diskusijos, klausimai ir sumanymai
10. Susirinkimo uždarymas
11. Kavutė

Maloniai kviečiame visus narius dalyvauti metiniame mūsų bankelio susirinkime bei svarstyti visiems svarbius kooperatyvo „Talka“ reikalus. Kviečiami ir nenariai atsilankyti. Nariai prašomi į susirinkimą atnešti bankelio nario knygetes. Laukiame visų atvykstant!

A. Vainauskas, valdybos pirmininkas
A. V. Repčys, sekretorius

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas „TALKA“

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadienis - ketvirtadienis nuo 10 iki 5 val., penktadienis nuo 10 iki 7 val., šeštadienis nuo 9 iki 12 v. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$5.000.000

Mėsos ir pufkūs dešros gaminiai

Skanestai — kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

- GUELPH LINE prie PROSPECT,
- BURLINGTON — 639-0510
- LLOYD D. JACKSON SQUARE,
- HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

VLIKO TARYBA savo posėdį Niujorko patvirtino 1974 metams \$56.570 samatą: \$13.230 — bendriesiems reikalams, \$19.340 — ELTos biuleteniui, \$11.000 — radijo programoms iš Miuncheno, Vatikano, Manilos ir kitur, \$10.000 — A. Brazinskų bylai, Europos saugumo konferencijos reikalams, \$2.500 — Tautos Fondui. Samatą referavo valdybos vicepirm. J. Audėnas, diskusijoje išskeltus klausimus aiškino pirm. dr. K. K. Valiūnas.

VASARIO 16 PROGA senatorius Ch. Percy vasario 7 d. pasakė kalbą apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 56-tąsias metines. Senato posėdyje dalyvavo Lietuvos pasiuntinybės atstovas dr. S. Backis, ALTos delegacija: pirm. dr. K. Bobelis, informacijos vadovas kun. dr. J. Prunskis, valdybos narys E. Smilgys ir ALTos atstovas Vašingtone dr. J. Genys. Senatorius Ch. Percy taipgi parabrėžė, kad vasario 1 d. buvo paruošta rezoliucija S. Kudirkos išlaisvinimo reikalui, kurią, be jo, pasirašė senatoriai P. A. Hart, H. Humphrey, H. M. Jackson ir A. Stevenson III. Atstovų rūmuose tokią pat rezoliuciją pasilė R. P. Hanrahan su 50 kitų atstovų. Senatorius Ch. Percy nori, kad ši rezoliucija būtų pasiūsta JAV atstovui Jungtinės Tautos perduoti žmogaus teisių komisijai. S. Kudirkos išlaisvinimo ir rezoliucijos klausimu kongreso atstovas R. P. Hanrahan plačiau pasisakė Niujorko „Laisvės Žiburio“ radijo transliuotame pasikalbėjime su angliškiosios dalies vedėju ir JAV LB visuomeninių reikalų tarybos nare Daiva Keziene.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA organizuoja kalėdinę ekskursiją į Australiją ir jos pagrindines lietuvių kolonijas. Išvykti iš Čikagos O'Hare aerodromo numatoma 8. m. gruodžio 21 d. ir Australijoje viešėti 2-3 savaites, dalyvauti Lietuvių Dienosio Adelaidėje gruodžio 21-31. Kelionės išlaidos priklausys nuo ekskursijos dalyvių skaičiaus. Apytikriais duomenimis, kelionė iš Čikagos į Sydneį ir atgal asmeniui kainuos \$745, jeigu jis Australijoje keliaus savo lėšomis. Tiems, kurie norės iš Čikagos skristi ne tik į Sydneį, bet ir į Kanberą, Melburną, Adelaidę ir per Sydneį grįžti Čikagon, kelionė atsisė \$912. Ekskursantui sutiko globoti Australijos Lietuvių Bendruomenė ir nerintiemis parūpinti nakvynės pas vietinius lietuvius. Galutinį planą PLB valdyba turės paruošti iki rugsėjo pradžios, surinkti ir sumokėti pinigų už šią grupinę kelionę. Norintieji dalyvauti ekskursijoje prašomi iki kovo 31 d. pranešti PLB valdybai šiuo adresu: Bronius Nainys, 6804 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, U.S.A. Tel. 312-776-4028. Čia taipgi gaunamos smulkesnės informacijos. Suinteresuotieji prašomi pranešti norimą Australijoje praleisti laiką, kokius miestus pageidauja aplankyti ir kiek dienų juose nori būti.

LIETUVIŲ AGRONOMŲ SAJUNGA 8. m. spalio 12 d. Čikagoje, Lietuvių Tautiniuose Namuose, rengia Žemės ūkio Akademijos įsteigimo Dotnuvoje penkiasdešimtmečio minėjimą. Kviečiami dalyvauti visi buvusieji dėstytojai, absolventai bei akademijoje studijavusieji. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

VINCEI JONUSKAITESKAITIENĖ, buvusiai Lietuvos operos solistei, padaryta sunki operacija Kalifornijoje, Santa Barbara mieste. Ligonė sveiksta dukters Giedrės globoje.

MUZ. JONAS ZDANIUS Hot Springs, Ark., po dviejų širdies sutrikimų gydosi St. Josefo ligoninėje, Cedar St. ir Whittington Ave., 315 kambaryje.

JAV LIETUVIŲ FONDO narių metinis suvažiavimas rengiamas gegužės 4 d. Čikagoje. Visiems nariams bus išsiuntinėti kvietimai. Nariai, pakeitę savo adresus ir nepranešę LF valdybai, prašomi tai nedelsiant padaryti šiuo adresu: LF valdyba, 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Urugvajus

VYTAUJO DORELIO vadovaujamas mažųjų ansamblis „Rintukai“ surengė savo šventę sausio 13 d. Montevideo lietuvių parapijos salėje. Programą atliko ansamblio kanklininkai bei kanklininkės, šokėjų grupė ir choras. Kun. J. Giedrys ansamblio vardu garbės pažymėjimus įteikė kanklių orkestrėliu rėmėjams — Antanui Liūdžiui, Vytautui Doreliui ir Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijai.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ „Ažuolynas“, pakviesta Urugvajaus prezidento žmonos, sausio 26 d. viešėjo Punta del Este ir pašoko keletą lietuviškų šokių klube „Country Club“. Programoje dalyvavo ir kitų tautinių grupių šokėjai.

L. GRISONIENĖ, Lietuvos atstovo A. Griso žmona, lankėsi Argentinoje, Ibiu saloje, kur gyvena ji dukra ir neseniai gimusi anūkė.

Argentina

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE IV skyrius išsirenko naują valdybą: pirm. — Kazimierą

Skrandžių, vicepirm. — Konstaną Mikėną, sekr. — Elena Baršauskienę, išd. — Vincą Nužininką.

SV. CECILIJOS CHORO vadovas Povilas Savickas, pramonininkas, su žmona, sūnumi ir dukra išvyko atostogų į Urugvajų. Choro repetitijoje jį pavaduoja Vytautas Padvalskis.

Australija

MELBURNO MAZOSIOS LIETUVOS BICILIULAI, vadovaujami Albi no Pociaus, sausio 20 d. surengė Klaipėdai skirtą Jūros Dieną Pilypo saloje, apie 90 mylių nuo Melburno, kur daug lietuvių turi savo vasarnamus. Visus sudomino Mažosios Lietuvos veikėjo dr. V. Didžio paskaita ir jo pateiktas prisiminimų pluoštas. Prie minėjimo ruošos prisidėjo jūrų skautai.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJOS naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. — V. Laukaitis, vicepirm. — V. Čižauskas, sekr. — V. Vaideikienė, išd. — V. Žemaitis, parengimų vadovas — S. Noreika, narių — J. Jurgelaitis ir A. Kairaitis.

„TEVIŠKĖS AIDAI“ sausio 22 d. laidoje paskelbė ALB Melburno apylinkės valdybos viešą atsisakimą, smerkiantį vieno tautiečio apgailėtiną išsišokimą valdybos surengtame N. Metų sutikime: „Grubiu veiksmu be išprovokavimo jis įžeidė kitų lietuvių sveitį — žydų kilmės daktarą. Bendruomenės valdyba įžeistajam sveičiui daktarui reiškia savo simpatiją ir, kaip balius šeimnininkas, atsiprašo, kartu pasmerkdamas mūsų tautiečio didžią nekultūringą bei brutalią antisemitinio nusileikimo pasielgimą. Valdyba jautia, kad ji savo šiam žygiui turi visų mūsų bendruomenės narių pritarimą...“ Toliau primenama, kad žydiai Australijoje taip pat yra ateiviai, kad Lietuvoje jie gyvena nuo Vytauto laikų ir kad šiandien Sovietų Sąjungoje jie kovoja ne tik už savo, bet ir kitų tautybių teises, nevengdami minėti ir Pabaltijo. Tokių kovotojų pavyzdžiais nurodome: Sacharovas, Jakiras, Litvinovas, jn., Ginzburgas, Daniels. „Valdyba tiki, kad šis nelemtas šių metų pradžios įvykis Melburno lietuvių ir žydų kilmės žmonių tarpusavio santykių nesudrums. Tegu išmintis įveikia tamą, o gal ligotumą“.

Italija

NEAPOLIO LAIKRASTIS „ROMA“ paskelbė straipsnį „Lietuvos nacionalistai tebėra labai aktyvūs“, komentuojanči prieš Kalėdas II sekr. V. Charazovo Vilniuje pasakytą kalbą, puolusią tautines aprašas, nuolaidas religijai, pažėrusią daug priekaištų kompartijai bei jos nariams.

Britanija

LONDONE BUVO SUZEISTAS arabų bandytas nužudyti Bendrovės „Mark and Spencer“ prez. Edward Sieff, sionistų veikėjas. „Europos Lietuvis“ pranešimu, abu jo tėvai yra kilę iš Kauno. Tėvas Efraimas, gavęs šaukimą į carinę kariuomenę, su žmona Sara ir šeima 1880 m. pabėgo į Vokietiją ir norėjo vykti į Niujorką, bet buvo apgautas — bilietai jam pardavė tik iki Britanijos uosto Hull. Mancasteryje jis įsteigė skarmalų supirkimo - pardavimo bendrovę, kurios turtas, jam mirus 1956 m., jau siekė pusę milijono svarų. Dabartinę firmą įsteigė Edvardo brolis Izraelis, susigiminiavęs su Simon Marko šeima. Jon įsijungė ir brolis Edvardas, dabartinis firmos vadovas. Ši prekybos firma esanti viena pavyzdgingiausių Britanijoje, nes ji pilnai aprūpina visus savo tarnautojus senatvės, ligos bei nelaimės atvejais. E. Sieff esąs žymus labdaris.

Švedija

GYDYTOJOS TEISES gavo Nykopingo mieste gyvenanti Ona Vyšniauskienė. Ji yra gimusi Vilniaus krašte, medicinos studijas pradėjusi Lietuvoje karo metais, užbaigusi Lenkijoje pokario metais. Iš Lenkijos su sūnumi prieš keletą metų atvyko Švedijon. Dr. O. Vyšniauskienė priklauso Švedijos LB valdybai, dalyvauja Europos lietuviškųjų studijų savaitėse. To paties Nykopingo miesto gimnazijoje mokytojauja Ona Šimkienė, jau buvusi mokytoja ir Lietuvoje.

Vokietija

VLB KRASTO VALDYBOS pirm. kun. Bronius Liubinas vasario 11 d. Kaiserslauterne atšventė amžiaus penkiasdešimtmetį. Sukaktuvimams, gimęs Griskabūdyje, mokėsi Marijampolės marijonų gimnazijoje, Kauno, Vilkaviskio ir Eichstaeto kunigų seminarijose. Kunigų išvenktintas 1946 m. spalio 27 d. Romoje, kur 1945-50 m. studijavo Sv. Gregorijaus universitete ir Biblijos institute. Baigęs studijas, buvo lietuvių kapelionu V. Vokietijoje, 1957-59 m. — Vasario 16 gimnazijos mokytoju, 1962-66 m. — jos direktorium. Gilią vagą yra išvargęs bendruomeninėje veikloje kaip valdybos narys, vicepirm. kun. ir pakartotinis pirmininkas. Sukaktuvimams reikšėsi ir kaip žurnalistas „Darbininke“, „Drauge“, „Europos Lietuvis“, „Tėviškes Žiburiose“, yra redagavęs VLB krašto valdybos „Informacijų“ biuletenį, priklauso „Krivulės“ redaktorių štabui, vadovauja Lietuvių Fronto Bičiulių „ELI“ informacijai.

Kalbu, geriau pasakius, rašau apie frontininkų spaudos organą, politikos žurnalą "I Laisvė", kurio naujas numeris, atžymėtas 59 (96) skaitline, datuotas 1973-ųjų metų gruodžiu, pasiekė mus.

Naujasis "I Laisvė" žurnalo numeris (59) yra naujas aruodas itin vertingos medžiagos. Pradžioje — skaitytojų pasisakymai, laišukai. Toliau — filosofiniai ataudais atautas Vytauto Bagdanavičiaus straipsnis, nagrinėjas kultūrinės ir politinės problemos lietuvių visuomenėje.

Straipsnyje pripažįstama, jog nepriklausomos Lietuvos idėjai atstovaujia VLIKas. Niekas kitas esą nepretenduojas į šį atstovavimą. V. Bagdanavičiaus manymu, Lietuvos laisvinimo politika laisvajame pasaulyje, tiesa, turinti ribotas, bet, palyginti, plačias veikimo galimybes. Ji galinti informuoti ir demaskuoti priešo tikslus, veikdama kitus politinius veiksmus.

Toliau krepčiamas žvilgsnis į Lietuviai Bendruomenės politinio veikimo efektingumą klausimą. Esą Bendruomenė, būdama išplitusi po žemės rutulį ir turėdama minimumą vieningumo, galinti pasiekti tokio politinio efektingumo, kurio jokia tauta, gyvendama uždaroje aplinkumoje, pasiekiti negalinti net ir tada, jei turėtų visur valdininkas atstovybes. Čia pat prisimenamas ALTOs pavyzdys. Esą ji, remdama vienus ar kitus JAV politikos reikalus, buvusi pripažinta abiejų partijų kaip realus partneris. Dėlto ALTA turėjusi žymios įtakos į Amerikos politiką po II pas. karo politiniams pabėgėliams palankia prasme. Išvadoje — reikalingas visų veiksmų nuosirdus bendradarbiavimas, neišskiriant bendradarbiavimo nė su gyvenamųjų kraštų valdžios atstovais.

Adolfo Damušio recenzinis rašinys "Žveris lieka žverimi ir ašaras liedamas". Atsiliepiamas į pavergtoj Lietuvio išleistą A. Rakūno knygeliųkštę "Lietuvos liaudies kova prieš hitlerinę okupaciją". Straipsnio autorius sako: "Perskaiciau tą knygą, pažėistas tiesios jausmas reikalauja reikalauja joje skelbiamą propagandinį melą demaskuoti. Neverta leisti ateičiai palikti komunistiniu melu užnuodytus istorinius šaltinius".

Toliau įdėta ištrauka iš jau paruoštos K. Skirpos knygos:

ATSIŪSTA PAMINĖTI

LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE OF ILLINOIS DIRECTORY 1972-73. Illinois valstijos Lietuvių Prekybos Rūmų narių sąrašai.

Joan M. Vastokas and Roman K. Vastokas, SACRED ART OF THE ALGONKIANS. A Study of the Peterborough Petroglyphs. 164 psl., kietais viršeliai. Išleido 1973 m. Mansard Press, P. O. Box 443, Peterborough, Ont., Canada K1J 6Z3. Spausdino lietuviška spaustuė "Litho-Art" Toronte.

Aidai nr. 7 ir 8, 1973 m. rugsėjį ir spalį. Mėnesinis kultūros žurnalas, redaguojamas dr. J. Girmiaus, leidžiamas Tėvų pranciškonų, administruojamas kun. B. Ramanausko, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, USA.

VYTAUTAS AIDAS

TIKIU...

Tikiu, jog nuo kraujo išmirkusi žemė Pavasario saulėj žiedais pasipuos, Pareis iš nelaisvės lietuvis susenęs, Išvargus Tėvyne iš džiaugsmo dainuos.

Nubus krizantemos ir melsvos alyeos, Nuvytusios vyšnios viršūnė pabalė. Iš peleno kelsis katmai ir sodybos, Kai grįžės lietuvis trispalvę išskels.

Užvers priešo pėdas juodieji arimai, Kur baltako usnys — rugiai sužaliuos, Sargybinius bokštus — tautos prakeikimas Sudegins ant laužo ir dulkes nušluos.

Surinks partizanų išmėtytus kaulus, Relikvijai brangiai tauta nusilenks, Statys ant griuvėsių gyvenimą naują, Sukruvintą laisvę trispalvės pridengs.

(Iš Sibiro lietuvių poezijos 1956 m.)

1973 m. gruodžio mėnesį išėjusi iš spaudos

inž. Petro Lelio atsiminimų knyga

“LIETUVOS KELIU 1910–1973 m.”

Yra 270 puslapių su 150 iliustracijų. Joje, kaip ekrane, parodyta mūsų amžijie pergyventi įvykiai ir žmonės. Pusė knygos turinio užima laisvės kovų ir nepriklausomybės metai.

KNYGA GALIMA ĮSIGYTI: Toronte — parapijų knygų kioskuose, spaustuėje "Litho-Art" 971 College St., pas autorių 32 Weatherell St. ir Lietuvių Namuose; Čikagoje — pas J. Vaznelį, "Marginių" krautuvėje ir "Draugo administracijoje"; Los Angeles — pas J. Rukšėną ir V. Pržgintą; Brooklyne — pas Tėvų pranciškoną P. Baniūną.

Knygos kaina — \$6. Ją galima pasiųsti paštu.

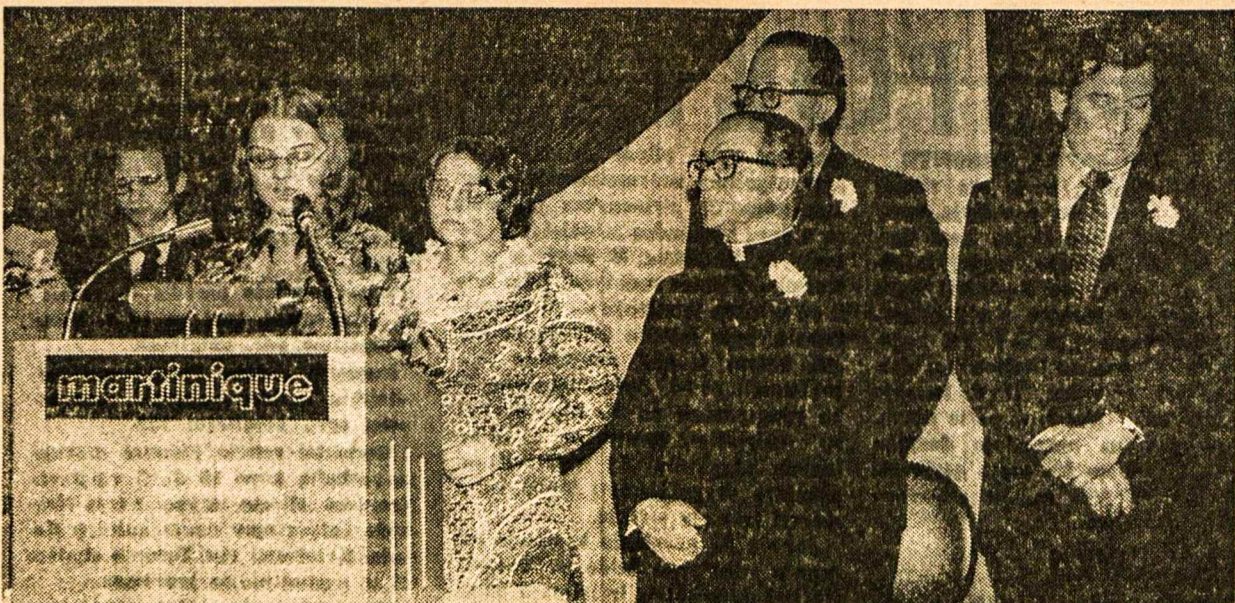
"Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti".

Pagaliau paberama trijuose simpoziumuose pareikštų minčių. Ypač įdomūs pareiškimai jaunimo veikėju. Pvz. Milda Lenkauskienė: "Aš pati dešimt metų išdirbau Liet. B-nės viršūnėje — PLB valdyboje. Galėjau iš arčiau pažinti visų kraštų ir visų kartų lietuvių veikėjus. Jų tarpe sutikau iškilų bei šviesių pavyzdžių. Na, ne vieną į hipokrity ar tokį, kuris skirsto tiek mintį, tiek darbą į tokias kategorijas: geras, geresnis, geriausias, tačiau virš visko — tai aš pats..." Algis Puteris tvirtina, jog Kanadoje esą daug pagėaus lietuviško jaunimo, bet tai nereiškia, kad jis ateina į Lietuvos vadavimo darbus. Dažniausiai įvyksta priešingai: nesuradęs konkretios intelektualinės bazės, jis nuo laisvinimo veiklos laikosi atokiai, nes emocinis argumentas pajėgesnio jaunulio patenkinti negali. Jis sugestijonuoja, jog reikia nuoširdesnio bendradarbiavimo tarp jaunesniųjų ir vyresniųjų veikėjų. Algis Zaprackas, pats būdamas inžinierius, samprotuoja, jog reikėtų lietuviams daugiau skverbtis į Amerikos politinį gyvenimą. Esą reikėtų daugiau stoti į teisių fakultetus, nes Amerikos politinis nugarkaulis ir smegenys priklauso advokatams, o ne gydytojams ar inžinieriams.

Įdomūs pareiškimai savo mintimis Lietuvos laisvinimo darbe Aušros Zerr, kun. K. Pugevičiaus, J. Kojelio ir kitų.

Intriguojančios faksimilės spausdinamos šiame numeryje laiško, gauto iš Izraelio, kur rašo gyvenęs pavergtoj Lietuvio žydas, ir prof. S. Žymanto laiško.

Atspausdintas ir manasis str. apie "pradėsiandius šaukti akmenis" — laisvinimo politikos suintensyvinimo reikalą. Apžvalgos: veiksmuose ir veikloje, IV PLB seimas, JAV LB VII tarybos suvažiavimas, komentaras str. "Sendraugiai kryžkelėje", nekrologinės mintys J. Butkio išlydint, lietuviškų problemų svarstymas, susitikimas su prof. Z. Ivinskii, pora poezijos gabalų ir du vedamieji. Paskutiniajame sužinome, jog liėgiolinis "I Laisvė" redaktorius J. Kojelė redagavimą atiduoda į redakcinio kolektyvo rankas: Anatolijaus Kairio, Leonardo Valiuko ir Vytauto Volerto.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos suruoštame balluje Čikagoje sausio 26 d. pagerbiamas žurnalistas Algis Rukšėnas, knygos "Day of Shame" autorius — pirmas iš kairės. Toliau E. Pakštaitė, J. Jasaitytė, kun. J. Vaišnys, A. Pužauskas, Vl. Būtėnas, laimėjęs KLK Akademijos žurnalistinę premiją \$1000, kurios mecenatas yra kun. dr. J. Prunskis

BaltijaNapoleono karų metu

Vinco Trumpos veikalą "Napoleonas, Baltija, Amerika" apžvelgiant

J. JAKSTAS

Gyvas buvo Lietuvoje iki paskutinių laikų vadinamo prancūzmečio prisiminimas. Kalbėta apie Napoleoną, jo kariuomenės žygį per Lietuvą, apie prancūzų užkatus turtus sen bei ten Lietuvoje. Iš prancūzmečio laikų dar buvo užsilikęs ir vienas žinomas keiksmazodis, kurio prasmę ir kilmę nedaugelis žinojo. Nenuostabu, kad gyvas mūsųose prancūzmečio prisiminimas pažadino ir vieną kitą studijozą istoriką, patekusį į Paryžių ar aplamai į Prancūziją, gylintis į napoleoniškus Lietuvos laikus. Visuotinis reikišny istoriniame vyksme, kur dabartis siejasi su praeitimi, išaina ir šiuo atveju aiškėsn.

Prieš pat antrąjį pasaulinį karą du Vytauto D. universiteto absolventai istorikai — B. Dundulis ir V. Trumpa gavo progos studijuoti Paryžiaus Sorbonoje. Pirmasis jų parsivežė disertaciją "Napoleonas ir Lietuva", antrasis — pradėtą rinkti medžiagą apie Napoleoną ryšium su jo organizuota kontinentine blokada, kiek ji liėt Baltiją ir prie jos besišliejančias galybes. V. Trumpa tęsė savo darbą ir išeivijoje — atvykęs į JAV rado ilgai puoselėtai temai šaltinių valstybiniame archyve, kongreso bibliotekos rankraštyne ir pagaliau vainikavo ilgametį triušą kūriniu "Napoleonas, Baltija, Amerika" (Čikaga, 1973).

Vedamojo veikalo mintis

Kiekvienam mokslo darbui esminę vertę metodiniu požiūriu teikia pagrindinė arba vedamoji mintis. Kalbamajame veikale ji yra ši: Baltijos jūra Napoleono prieš Angliją nukreiptoje blokadoje. Ji dėstoma devyniuose knygos skyriuose. Juos galima suskirstyti į dvi grupes: Napoleono pastangos įvesti kontinentinę blokadą (II, III ir IV skyriai) ir kontinentinė blokada Baltijoje (V, VI, VII, VIII, IX, X ir XI skyriai). Pirmas ir paskutinis (XII) skyriai yra priedėliai.

Studijos centre yra Baltijos jūra ir apie ją daugiausia kalbama. Pirmoji grupė yra lyg įžanga į antrąją. Ji ir dėstoma diskursyviai ("paviršutiniškai"). Pradedama nuo garsaus Napoleono ir Aleksandro susitikimo Tilžėje, ant Nemuno plausto, kur buvo sutarta vadinama Tilžės taika (1807. VII. 29). Jau pats dviejų imperatorių susitikimo skrybias pavadinimas "Tilžė — laimingiausias momentas" pasako, kaip dalykas vaizduojamas. Autoriui nerūpėjo papasakoti, kaip atsirado Napoleonas prie Nemuno ir kaip susitiko su Rusijos autokratu. Nepaminėta Jena, kur buvo sumušta Prūsija, nei Friedlandas, kur nugalėta Rusija. Pagaliau ir pati Tilžės sutartis nėra detalai išnagrinėta, neparodytas jos turinys, kuo Napoleonui Tilžė buvo "laimingiausias momentas". Autoriaus tai daroma, atrodo, sąmoningai, duodant veikalui "istorinės sintezės bandymo" pobūdį, kaip paantraščiėje pasisakoma. Kaip šis skrybias, taip sintetiskai parašytas ir visas veikalas. Tai yra naujovė mūsų istoriografijoje.

Sintezė ir analizė istorijos moksle

Garsus prancūzų istorikas Fustel de Coulanges yra pasakęs: "Analizės būdu įieškoma istorinės tiesos, sintetiniu būdu ji išdėstoma." Tais žodžiais pasakyta, kad istorikai kūrėjai vartoja abu metodus: analitinį ir sintetinį. Analizės keliu įieškomi, tiriami, perkratinėjami istoriniai faktai. O kai iš surinktų ir nuodugniai ištirtų faktų imamas kurti veikalą, griebiamasi sintetinio metodo ir tuo būdu sudaroma vaizdų vartinė — veikalo turinys. Bet skyrimas analitinio ir sintetinio metodo yra teorinis tikrovėje abu metodai neišskiriami. Analizuojant paskirus faktus jau kuriama ir vaizdai bei veikalo dalys, t.y. ei-

nama iš dalies ir sintezės keliu; kuriant istorinius vaizdus, taip pat turimi galvoje paskiri faktai, kuriais vaizdai remiami. Tad analizė neišskiria visai sintezės ir sintezė — analizės. Jei kalbama apie analitinį ar sintetinį veikalą, tai turima galvoje, kas jame vyrauja — analizė ar sintezė.

Analitinio turinio veikalai yra išdava šaltinių ar šiaip kokių istorinių faktų tyrinėjimų. Istorikai analitikai yra kartais labai gilūs, kritiškos galvos istorinių šaltinių ir veikalų tyrinėtojai (pvz. prof. A. Dopšas), o jų darbai, kartais su naujovėmis išvadomis, yra tiesiog šaltinių, veikalų ir šiaip visokeriopų duomenų interpretacija. Analitiniai darbai pvz. esti dažnai visokios disertacijos, kur iš jaunų akademikų reikalaujama pasirodyti sugebant dalykus moksliškai tyrinėti. Aplamai, analitiniai veikalai yra daugiau nagrinėjamojo pobūdžio. Priešingai, sintetiniuose veikaluose dalykai ne tiek tyrinėjami, kiek dėstomi. Juose nepaisoma smulkmeniskai paskirų faktų, bet dėstomi, jungiami vaizdai. Sintetinių veikalų autoriai nesilaiko jau taip isiki-bę šaltinių. Jie sudaro vaizdus, paremtus duomenimis ir iš rimtų veikalų. Tai nereiškia, kad sintetiniai veikalai nėra originalūs, kaip kaikas galėtų pamanyti. Atvirkščiai, jie esti labai originalūs, kartais didelių mokslininkų kieto darbo išdavos. Jie savarankiškai atkuria pasirinktą istorinę tikrovę iš surinktų duomenų. Didieji istorikai, kaip E. Gibbonas, T. Mommsenas, L. Ranke, T. Macaulay, G. M. Travelyan, buvo iš esmės sintetiniai, nors kartu ir dideli analitikai, nes sugebėjo giliai tirti paskirus faktus.

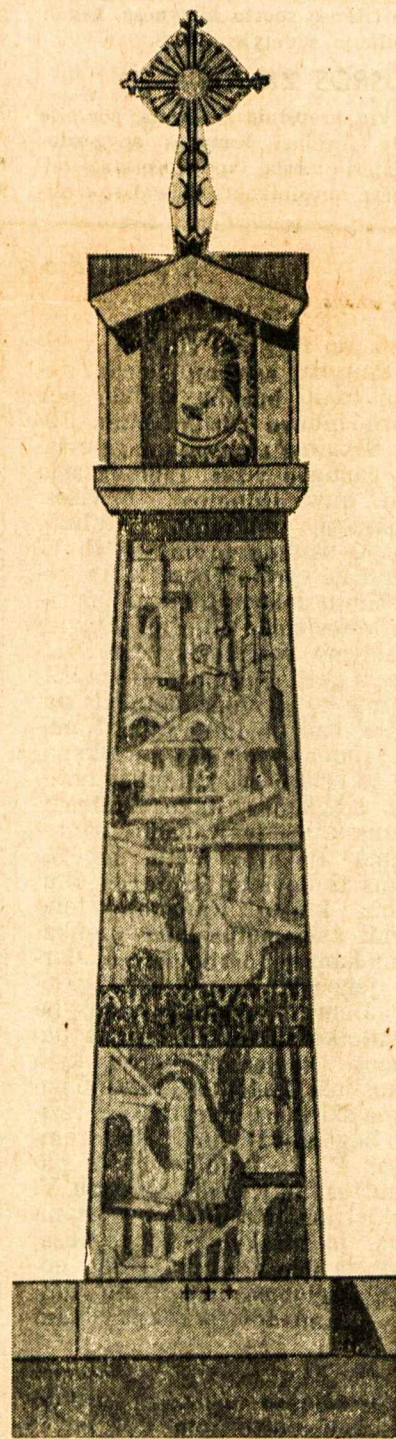
V. Trumpos veikalo sintetiskumas

Kaip jau pažymėta kalbant apie Tilžės taiką, V. Trumpa nesiima dėstyti dalykų genetiskai, t.y. vaizduoti jų pradžią, vystymąsi iki momento, kur jie galutinai susidaro. Jis ima dalykus jau įvykusius ir juos plačiau ar siauriau vaizduoja. Kaip V. Trumpa įžangoje pasisako, jo vaizduojamoji "drama" yra Baltijos prekybos paskutinis XVIII a. ketvirtis ir pirmasis XIX a. dešimtmėtis (maždaug Amerikos revoliucija 1776 ir Napoleono žygis į Rusiją 1812 m.). Tai gan siauri laiko rėmai. Jei istorikas analitikas imtųsi tuos dalykus dėstyti, pradėtų nuo Napoleono konflikto su Anglija, eitų prie Napoleono karo su Prūsija, Berlyno dekreto, Anglijos blokados arba kontinentinės sistemos paskelbimo, karo su Rusija ir prie Tilžės sutarties. Istorikas analitikas viską dėstytų chronologiška eile. Tuo tarpu sintetiskais istorikas V. Trumpa nesiėmė dėstyti Tilžės sutarties genezės, nedėstė genetiskai ir įvykių, sekusių po jos. Jis nesilaikė dėstyme ir chronologiškos eilės ir ne pagal chronologinę tvarką veikalo turinį sudėstė. Mūsų autoriaus dėstymas yra daugiau statiškas. Jis kalba apie susidariusias situacijas ir neaiškina, kaip jos susidarė. Paimkime pvz. jo trečią skyrių, vieną trijų, skirtų kontinentinei blokadai. Čia autorius grybštelėja Berlyno dekretą, paskelbtą 1806 m. lapkričio 21 d., kuriuo Napoleonas įvedė vad. kontinentinę sistemą. Toliau, rodo, turėjo sekti tos blokados veikimo dėstymas. Užuoat tai daręs, autorius čia pat paberia darybę su blokada susijusių faktų ir faktelių. Mes čia skaitome ir E. Burkes (jo fonetiškai transkribuoto Berko) pareiškimą apie prekybos įstatymų dieviskumą, ir Aleksandro I žodžius Napoleonui apie galimą sosto praradimą, ir Švedijos karaliaus Gustavo III kažkokį pareiškimą net 1790 m., ir Adomo Smitho net prieš ketvirtį šimtmečio pasiro-

džiusio veikalo "Wealth of Nations" paminėjimą, ir kitų dalykų, daugiau ar mažiau pašalinių pagrindinei temai — kontinentinei blokadai. Pasirinkęs sintetinį dėstymo būdą, V. Trumpa nesiėmė kiek arčiau pagnrinėti ir Aleksandro I garsaus 1810 m. įsakymo, kuris buvo bene svarbiausia 1812 m. karo priežastis. Nors jis pakartotinai minimas, tačiau neanalizuojamas — pateikiamas tik vertinimas bendrais žodžiais. Vertinimas būdingas sintetinio dėstymo būdui ir todėl pacituotinas:

Gruodžio ukazas buvo savotiškas kompromisas tarp ekonominio liberalizmo ir protekcionizmo. Iš vienos pusės juo buvo atleisti varžtai nuo neutraliųjų prekybos. Tai ypač turėjo išeiti į naudą Amerikos prekybai su Rusija. Iš antros — visiškai netraukimas prekybos su Anglija ir suvaržymas importo sausuma turėjo prisidėti prie pačios Rusijos pramonės pakėlimo.

(Bus daugiau)

Nekaltai Pradėtosios Marijos vie-nuolios seserų kapinėm Putname, Conn.,numatomas paminklas. Projekto autorius — archit. dr. A. Kulpa-Kulpavičius. Medžiaga — granitas ir bronzas (kryžius). Augštis — 9 pėdos. Kryžinis granito pamatas. Darbus vykdė Yonge Memorials Ltd. Toronte

ČESNAKAS – SVEIKA TAU

Kaip paprastai, natūralus prieskonis, česnakas šimtmečiais buvo vartojamas tūkstančius valgių. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maisto, turinti natūralios maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES turi savybę gyms česnakų alyvos.

ADAMS GARLIC PEARLES buvo par-davinėjami per 35 metus ir patenkinio tūkstančius vartotojų. Dar šiandien nusi-pirk. ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatys, kaip jis puikus, natūralus produktas tuo patiks.

Kapsulės pavidalo neturi nei kvapo nei kvepalų

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PROF. DR. ANTANUI MACEL-NAI Lietuvių Katalikų Mokslo Akademią paskyrė \$1000 premiją už veikalą "Krikščionis pasaulyje". Premijos mecenatas — kun. dr. J. Prunskis, leidinio — Toronto Sv. Jo-no Kr. parapija ir jos klebonas kun. Petras Azubalis. Supažindinimą su naujuoju mūsų filosofo veikalu sausio 24 d. jau surengė Lietuvių Katalikų Mokslių Akademijos Čikagos židins, vadovaujamas pirm. kun. J. Vaišnio. Paskaitą apie religiją ir kultūrą prof. dr. A. Maceinos veikale skaitė kun. dr. A. Baltinis.

DR. JUOZAS ERETAS, paprašytas Sveicarijos Lietuvių Bendruomenės, renka medžiagą studijai apie nepriklausomoje Lietuvoje dirbusius sveicarus — filologą Fr. Brenderį, vėterinarą K. Hoeffliną, botaniką K. Regelį, kalbininką A. Senną, agronomą G. Senną, germanistą G. Studerį, patologą E. Wintlerį. Jis prašo iš-eivijos lietuvių, turėjusių ryšius su minėtais asmenimis, jų buvusių studentus, bendradarbius atsiųsti atsiminimų, turimų laišku fotokopijų bei kitokios medžiagos šiuo adresu: Juozas Eretas, Basel, Bruderholzrain 24, Switzerland. Už talką visiems iš anksto taria nuosirdų ačiū.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS 1973 m. žurnalistikos premiją vertintojų komisija — pirm. kun. J. Vaišnys, SJ, sekr. N. Užabalienė, V. Kasniūnas, P. Gaucys ir A. Baronas paskyrė Čikagoje gyvenančiam žurnalistui Vladiui Būtėnui, kuris spaudos puslapiuose labiau yra žinomas kaip Vladas Ramojus. Komisija šį kartą pagrindinį dėmesį skyrė ne redaktoriams, bet laikraščių bendradarbiams. Tūkstančio dolerių premijos iniciatorius ir mecenatas yra kun. dr. J. Prunskis. Laureatas V. Būtėnas yra parašęs ir išleidęs knygas "Lenktynės su šetonu", du to-mus "Kritusiųjų už Lietuvos laisvę" apie partizanų pokario kovas ir šiuo metu ruošia III tomą. Didelio dėmesio susilaukė jo reportažai iš senųjų Lietuvos kolonijų Pensilvanijos valstybėje. Pastaruoju metu turi reguliarias Čikagos lietuvių žinių skiltis Klevelando "Dirvoje" ir Toronto "Tėviškos Ziburiuose". Sveikiname savo bendradarbi.

NIUJORKO VYRU CHORAS "Perkūnas" sausio 19 d. savo veiklos dešimtmetį paminėjo iškilmingu koncertu Brooklyne, Kultūros Židinyje. Chorą suorganizavo ir jam iki 1967 m. vadovavo buvęs Kauno operos sol. Vladas Baltrušaitis. Jį pakeitė dabartinis choro vadovas muz. Vytautas Strolia. "Perkūno" vardas choru yra suteiktas 1971 m. lapkričio 6 d. Sukaktuviniame koncerte "Perkūnui" talkino apie 30 instrumentalistų simfoninis orkestras, solistai Genė Antanaitytė-Uglianskienė ir Stasys Citvaras. Koncertas buvo pradėtas J. Karnavičiaus operos "Gražina" uvertūra ir užbaigtas studentų choru iš J. Offenbacho "Hofmano pasakų". Didžiąją programos dalį sudarė vyru chorų ištraukos iš operų ir populiariuos lietuvių kompozitorių dainos. Kažkodėl G. Verdi opera "Trubadūras" visuose koncerto aprašymuose vadinama "Trubadūrais", nors jos itališkasis pavadinimas yra vienskaitinis — "Il trovatore". Sol. S. Citvaras koncertą papildė Mocarto "Pagrobimo iš Serailio", E. Griego "Olavo Trygvasono" arijomis, sol. G. Antanaitytė-Uglianskienė — arijomis iš J. Karnavičiaus "Gražinos" ir Mocarto "Figaro vestuvių". Abu solistai su "Perkūno" choru atliko G. Verdi "Likimo galios" finalą. Pertraukos metu perskaityti sveikinimai "Perkūnui", gauti iš jo steigėjo Vl. Baltrušaičio ir kompoz. prof. J. Žilėvičiaus. Rengėjai tikėjosi apie 300 dalyvių, o susilaukė apie 700-800. Tai, žinoma, liudija "Perkūno" populiarumą ir jo veiklos gražų įvertinimą.

JAV LB SVIETIMO TARYBA išleido spalvotą Lietuvos žemėlapi, sudaryta kartografo J. Andriaus, kuriam talkino patarėjų kolektyvas. "Rand and McNally" leidykloje Čikagoje atspausdintas žemėlapis yra 150 cm ilgio ir 120 cm pločio su išryškintomis augtumomis iki 100 metrų. Žemėlapyje pažymėtos dviejopos Lietuvos sienos — etnografinės ir dabartinės, okupuotos Sovietų Sąjungos. Leidėjai žemėlapi pirmiausia skiria liuanistinėms mokykloms, bet jis taip pat bus gražus bei vertingas dalykas ir privačios lietuvių rezidencijose. Žemėlapi kaina: be lazdų, sulankstytas voke arba susuktas — \$15; su lazdomis, nepaklijuotas drobe — \$20; paklijuotas drobe — \$35; paklijuotas drobe, spyruokle įtraukiamas į metalinį kiautą — \$50. Užsakyti galima JAB LB švietimo taryboje, krepiančias į R. Kosmoną, 7209 So. Mozart Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Užsakymų prašoma neuždelsiti, nes žemėlapis išleistas nedideliu tiražu.

JONAS MATULIONIS, visuomenininkas ir finansininkas, vokiečių okupacijos metu Lietuvoje buvęs generalinio finansų tarėju, paruošė savo atsiminimus, liečiančius vokiečių okupacijos laikotarpį. Jo atsiminimai yra dokumentinio pobūdžio: autorius, dar būdamas Lietuvoje, vedė dienoraštį, kuriame fiksavo visus svarbesnius dienos įvykius. Gyvendamas Toronte, autorius savo dienoraštį paruošė spaudai. Rankraštis jau atiduotas rinkti "T. Ziburio" spaustuvei.

VILNIAUS TELEVIJIZA savo žiūrovus supažindino su latvių estrada, pusvalandžio programą paskyrusi kompoz. R. Paulio naujausioms estradinėms dainoms. Jas atliko paties R. Paulio vadovaujamas Rygos filharmonijos estradinis ansamblis su solistais N. Šmubiery ir V. Lapčionoku. Didžiausio dėmesio susilaukė poeto J. Peterio tekstu sukomponuotos baladės "Žodžiai", "Pavadas", "Maldavimai", abiejų solistų padainuoti humoristiniai duetai "Senovinė daina", "Alsungos moterys", "Rudaakė".

SVERDLOVSKO A. LUNACIARSKIO operos ir baletu teatre viešėjo Vilniaus operos baritonas Eduardas Kanavijs. Jis atliko pagrindinį Rigoletto vaidmenį to paties pavadinimo G. Verdi operoje ir Figaro vaidmenį G. Rossini operoje "Sevilijos kirpėjas".

OKUPOUOTJ LIETUVOJ

AKTORIUS LAIMONAS NOREIKA Vilniuje, Lietuvos Teatro Draugijos aktorių namuose, skaitė V. Mykoliaičio-Putino "Varpininką", "Pumpurėlį", "Tarp dviejų aušrų", "Vergą", "Zemę", "Septynias dienas", "Sonetus", "Mocartą", "Krintančią žvaigždę" bei kitus eilėraščius. Vakarą buvo skirtas V. Mykoliaičio-Putino poezijai.

VILNIAUS TELEVIJIZA savo žiūrovus supažindino su latvių estrada, pusvalandžio programą paskyrusi kompoz. R. Paulio naujausioms estradinėms dainoms. Jas atliko paties R. Paulio vadovaujamas Rygos filharmonijos estradinis ansamblis su solistais N. Šmubiery ir V. Lapčionoku. Didžiausio dėmesio susilaukė poeto J. Peterio tekstu sukomponuotos baladės "Žodžiai", "Pavadas", "Maldavimai", abiejų solistų padainuoti humoristiniai duetai "Senovinė daina", "Alsungos moterys", "Rudaakė".

SVERDLOVSKO A. LUNACIARSKIO operos ir baletu teatre viešėjo Vilniaus operos baritonas Eduardas Kanavijs. Jis atliko pagrindinį Rigoletto vaidmenį to paties pavadinimo G. Verdi operoje ir Figaro vaidmenį G. Rossini operoje "Sevilijos kirpėjas".

VILNIUJE LEIDŽIAMAS "Jauni-mo Gretų" žurnalas redakcijos pri-salpyje surengė kauničio dail. Stasio Povilaičio grafikos darbų parodą kosmoso užvaldymo tema. Parodoje iš-statytos 23 cinko graviūros vaizduoja fantastiinį pasaulį, žmogaus žygius į tolimąsias visatos erdves.

BELGRADO LEIDYKLA "Peter Kočić" serbų-kroatų kalba išleido E. Mieželaičio poezijos knygą "Plava zvezda veličine zrna" ("Grūdo didu-mo mėlyna žvaigždė"). Knyga pa-ruošė ir eilėraščių išvertė Momčilas Derkovičius, pasirinkęs juos iš E. Mieželaičio rinkinių "Žmogus", "Ka-ruselės", "Lyriniai etudai", "Nakti-niai drugiai", "Aleliumai". Knygą papildė Mešos Selimovičiaus įvadinis žodis, Zelimir Batičiaus parašytas supažindinimas su autoriumi.

VILNIAUS DAILES RŪMUOSE sausio 23 d. liudarytoje respublikinėje lietuvių liudies parodoje "Slovė darbai" dalyvauja 160 liaudies menininkų su maždaug 400 grafikos, tapybos ir skulptūros darbų. Šios parodos 104 dalyvių 237 kūriniai bus rodomi kovo mėnesį Maskvoje įvyksiančioje tokio paties pavadinimo sąjunginėje parodoje.

REŽ. ARUNAS ZEBRIŪNAS su-kūrė naują meninį filmą "Naktibal-da", kurio pagrindinis veikėjas yra pirmaklasis Domas Deltuva, pasken-dęs sapnų pasaulyje. Šį vaidmenį talentingai atlieka Darius Bratkauskas, o jo mažuosius draugus vaidina Z. Vysniauskas, A. Pavilonis, D. Daujokytė. Rež. A. Zebriūno pamėgtame vaikų pasaulyje šį kartą nemažai vietos tenka ir suaugusiems. Jų vaidmenis atlieka aktoriai G. Girdvainis, D. Kazragytė, I. Murzajeva ir kt. Filmas išryškina rež. A. Zebriūno posūkį į subtilų humorą, naujamam kūrinui suteikiantį valiūkišką žaidimo intonaciją. "Naktibaldos" scenarijų parašė J. Jakovlevas. Filmą kūrėjų gretoms, be rež. A. Zebriūno, priklauso: operatorius A. Moc-kus, dail. J. Čeičytė ir kompoz. V. Ganelinas. Rež. A. Zebriūnas dabar ruošiasi filmo juostoje įamžinti K. Borutos "Baltaragio malūną", kuri-am jau pasirinktas muzikinio filmo žanras.

VYTAUTO SIRIJOS GIROS pluoštą poezijos iš afrikietiškojo ciklo ir porą Lenkijai skirtų eilėraščių paskelbė Gdanske leidžiamas mėnesinis kultūros žurnalas "Litery". Eilėraščių vertė ir autorių su skaitytojais supažindino T. Chruscelevskis.

LIETUVOS TEATRO DRAUGI-JOS taryba sausio 29 d. Vilniuje įvykusiame posėdyje svarstė šios or-ganizacijos veiklos gerinimą, jos vaidmens stiprinimą teatriname gyvenime. Pagrindinį pranešimą padarė pirm. Jonas Kavaliuskas, Vilniaus dramos teatro aktorius, po pranešimo paprašęs tarybą atleisti jį iš pirminkino pareigų. Naujuoju pirminkinu taryba išrinko Vilniaus ope-ros teatro sol. Virgilijų Noreiką. Pastarasis po ilgokų gastrolių dabar veikliai reiškiasi Vilniaus operos scenoje. Vienos savaitės laikotarpį V. Noreika atliko tris pagrindinius tenoro vaidmenis operų spektakliuose: vasario 3 — J. Massenet "Ver-terio", vasario 9 — P. Čaikovskio "Eugenijaus Onegino", vasario 10 — G. Bizet "Carmen" operose.

VILNIAUS STYGINIS KVARTETAS, kurį sudaro Audronė Vainiū-naitė, Petras Kunca, Donatas Kat-kus ir Augustinas Vasiliauskas, Lie-tuvos miestuose bei miesteliuose at-liko koncertų ciklą "Kvartinės mu-zikos šedevrai". Jis buvo pradėtas paveiklų galerija paverstoje Vil-niaus senojioje katedroje Mocarto ir Borodino kūriniais sausio 16 d. va-kara. Jaunųjų menininkų kvartetas 1972 m. rudenį yra laimėjęs I vietą ir auksinį prizą tarptautiniame konkurse Liežė, Belgijoje.

R. VOKIETIJOS MENINIS FOTO-GRAFIJOS tarptautiniame konkurse "Už socialistinį fotomeną" I premiją laimėjo kaunielis J. Kalvelis už nuo-trauką "Berželiai". V premiją — šiaulietis A. Dilys už nuotrauką "Jau-nystė". V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

COWAN — SPRINGHURST, mūrinis 8 kambarių namas, 2 virtuvės, vandeniu-alyva šildomas, reikalingas mažo remonto, arti krautuvų ir susisiekimo. Įmokėti \$8.000.

JANE — ANNETTE ST. 7 kambariai, mūrinis, 4 kambariai pirmame aukšte. Dvi modernios virtuvės, 2 prausyklos. Garažas su šoniniu privažiavimu. Didelis kiemas. Įmokėti apie \$15.000.

KEELE ST. — HUMBERSIDE, Netoli parko ir susisiekimo, 8 kambarių mūrinis atskiras namas. Dvi virtuvės, 2 prausyklos. Garažas su geru privažiavimu. Namai be skolų. Prašo apie \$10-\$15.000 įmokėjimo.

RONCESVALLES — WESTMINSTER AVE. Geras mūrinis pastatas — krautuvė ir du butai. Ideali verslui vieta, europiečių apgyventas rajonas. Namai be skolų. Savininkas prašo galimai didesnio įmokėjimo.

HIGH PK. Ave.-ANNETTE, mūrinis gražus 11 kambarių namas, 3 atskiri butai, 5 kambariai 1-me aukšte ir prausykla. Naujos modernios virtuvės ir prausyklos, 4 ekstra kambariai rūsyje, platus privatus įvažiavimas, reikalingas didesnis įmokėjimas.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

AKTYVAI — VIRŠ 6 MILIJONŲ DOLERIŲ

Kasos valandos:	MOKA:
Pirmad. 10-3	už termininius indėlius —
Antrad. 10-3	dveju metų 8½%
Trečiad. uždaryta	vienerių metų 8%
Ketvirtad. 10-7	už taupomąsias (savings) s-tas 7¼%
Penktad. 10-8	už depozitų-čekių sąskaitas 6%
Šeštad. 9-12	DUODA PASKOLAS:
Sekmad. 9-30-1	asmenines iki \$10.000 8%
	asmenines — naujas 8½%
	nekiln. turto iki \$50.000 8%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Pardudame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turta, telefoną, elektrą, vandenį, dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Žiūrų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

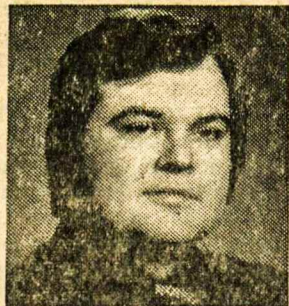
W. VASIS REAL ESTATE
Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.
Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Saugesniai žiemos sezono važiavimui patikrinkite savo automobilius pas
AUTORITE SALES and SERVICE
Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS ST. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
Atliekame visus autovežimų mechaninius pataisymus — priekinių ratų išlyginimą (wheel alignment), ratų išbalansavimą ir kt. Pardudame MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. padangas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas. Savininkas FRANK PETIT

BEST NUO LOŠNOS IŠKILNIAUSIAI
VERSO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
IRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 499-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI
KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkstus
- invalidumo pajamas
- nuosavybių draudą
- šeimos apsaugą
- studentų draudus
- fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714

Raštinė: 363-7881

Namai: 766-5857

John E. Soosaar, C.A. DIPLOMUOTAS
BUHALTERIS
Suite 402, 725 Don Mills Rd. • (chartered accountant)
Don Mills, Ontario • Telefonai: 781-3593, 429-4944

SPORTAS

KESTUTIS SAPKA TORONTE

Kestutis Sapka, kuris yra vienas geriausių šuolininkų pasaulyje, vasario 15 d. dalyvavo Maple Leaf Gardens uždarų patalpų lengv. atletikos rungtynėse. Jos Kestuciui buvo sėkmingos — laimėjo I vietą, peršokęs 7-2 (apie 2,18 m.). Tai negeriausia jo pasekmė, tačiau to užteko laimėti I vietą. II v. laimėjo amerikietis T. Woods ta pačia pasekme, tačiau jis panaudojo daugiau suolių. Kestucio šių metų geriausia pasekmė yra 2,23 m. Jis atstovavo Sovietų Sąjungai.

VYČIO ŽINIOS

Berniukai (12) CYO lygos krepšinio pirmenybėse pralaimėjo pajėgiai St. Chris komandai 12:30. Vyčiai gerai žaidė pirmame puslaikyje ir lygioje kovoje pralaimėjo tik 10:14. Žaidė: J. Ažubalis, J. Karpiš, 2, R. ir P. Karpiš, S. ir J. Navikaitis, A. Balsys, P. Tutlys 4, A. Radzevičius 6, A. Kišonas. Vyčiai daro žymią pažangą ir kitais metais tikimasi turėti pajėgią komandą, nes žaidėjai yra labai jauni — žais ir kitais metais toje pačioje amžiaus grupėje.

Stalo teniso mišrios klubo komandinės pirmenybėse dalyvauja 6 jaunųjų stalo tenisininkų komandos. Pirmas ratas jau uždarytas ir prasidėjo antrojo rato žaidimai. Pirmenybių užbaigimui numatytas jaun. sportininkų pobūvis ir dovanų įteikimas. V. Nešukaitė kartu su kitais 4 Kanados stalo tenisininkais vėl išvyko į Europą dalyvauti Anglijos ir Vokietijos stalo teniso pirmenybėse bei turnyruose.

Vladui Bakūniui (Pembroke, Ont.), N. Lietuvos sporto veteranui, neužmirštami mus paremti nuolatine auka, nuosirdžiai dėkojame.

KSA krepšinio pirmenybėse Ročesterio dalyvavo dvi Vyčio komandos. Mergaičių A komanda pralaimėjo Kovui ir Aušrai. Blogiau sekėsi vyrų komandai, kuri pralaimėjo Kovui 103:57 ir Montrealio Taurui 100:69. Komandoje žaidė: Dulinis 21, Miečius 16, R. Kaknevičius 11, Nacevičius 21, J. Didžbalis 33, Stankevičius 24. Krepšininkai pergalį nesiekė, bet jaučiau pareigą dalyvauti lietuviškoje sporto žaidynėse, kad ir nepilnoje sudėtyje. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Vyrų krepšinio komanda, per eilę metų turėjusi Kanados apygardos meistro vardą, tapo Ročesterio žaidynės nūvinikuota. Negalint įpir-

menybės vykti pilnai komandai dėl įsipareigojimų universitetui ir kitose komandose, i pirmenybės pajūdėta su 4 vyrų komandos žaidėjais: P. Zuta, V. Radžiūnu, E. Norkum ir J. Norkum. Pirmas rungtynes teko žaisti su turnyro laimėtoju — Ročesterio Sakalu. Prie minėtų žaidėjų prijungus keletą jaunių, rungtynes teko pralaimėti 54:58. Sekančią dieną teko rungtyniauti su Montrealio Tauru. Aušriečiai, pastiprinę savo komandą atvykusiu S. Kaknevičium, neturėjo vargo laimėti 75:68 ir atsidurti trečioje vietoje.

Jaunių A1 krepšinio komanda pirmąsias rungtynes žaidė su Ročesterio Sakalo jauniais ir laimėjo 55:23. Aušriečiai pateko į baigmines rungtynes prieš Hamiltono Kovą. Aušriečiai nuo pat rungtynių pradžios žaidimą vedė, buvo pasiekę 30 taškų skirtumą. Su šiuo 58:38 laimėjimu aušriečiai atgavo prieš porą metų prarastą meistrystę. Žaidė: J. Grigonis 12-8, A. Grigonis 12-24, B. Stočkus 8-12, S. Didžbalis 17-9, K. Urbonas 6-1, A. Kaknevičius 0-7, R. Gorys 0-7 ir D. Salvaitis.

Jaunių AII komanda žaidynes pradėjo prieš Hamiltono Kovą. Pastarasis laimėjo 50:66. Antrame susitikime aušriečiai sutriuškino Sakalo krepšininkus 79:22. Su šiuo laimėjimu II-rai jaunių komandai teko trečioji vieta. Žaidė: E. Punkrys 4-11, S. Stončius 5-6, V. Raab 2-9, R. Sriubickis 2-12, F. Žulys 15-15, V. Buožys 4-2, R. Grigonis 2-2 ir A. Valickas 16-19.

Mergaičių A krepšininės sužaidė gražias rungtynes prieš Hamiltono Kovą lygiomis. Trijų minučių pratėsimu kovietės atsilepė ir rungtynes laimėjo 40:35. Aušriečiai antrąsias rungtynes žaidė su Vyčio penketuku, laimėjo 23:16 ir liko II vietoje. Žaidė: V. Plučaitė 4-0, S. Ranonytė 14-12, L. Radžiūnaitė 2-0, P. Simutytė 5-5, I. Paškauskaitė 8-6, D. Grybauskaitė.

CYO krepšinio lygos rungtynėse jaunių A antroji komanda nugalėjo bei pralaimėjimo ėjusį Joan of Arc penketuką 37:31.

Moteryų krepšinio komanda lygos rungtynėse pamazų eina pirmos vietas link. Paskutinėse rungtynėse nugalėjo York Vikings 35:12. Daugiasia taškų iškovojo: R. Bren-Birštonaitė 8, S. Ranonytė 7 ir S. Simutytė 7.

"The Toronto Star" rengtose lengvosios atletikos varžybose Aleksas Grigonis suolyje į augstį mokinių klasėje laimėjo II v., iššokęs 6'5".

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kanadon įvažiuoti čiliiečių ir kitų tautybių asmenų. Pernai rudeni tokių būsimų ateivių per dieną buvo susilaukiama 10-50. Savaimė suprantama, nevisi jie gaudavo vizas. Ligi vasario 6 d. buvo išduotos 585 vizos. Būsimųjų imigrantų antplūdis, matyt, skatina premjero P. E. Trudeau vyriausybės įvesta kelių šimtų dolerių finansinė parama kiekvienam čiliiečiui ateiviui įsikūrimo reikalingas. Čilė valdantis gen. A. Pinochet pasikalbėjimo su spaudos atstovais pareiškė, kad tie imigrantai Kanadai sudarys nemažą problemą, bet jo priešų priglaidimas neturės neigiamos įtakos dabartiniam Čilės ir Kanados santykiams. Pokario metų pabėgėliams iš Sovietų Sąjungos okupuotų kraštų Kanadoje teko dirbti apie metus laiko menkai apmokamose darbovietėse, darbo jėgos stokojuosiose kasyklose. Jiems Kanados vyriausybė nesuteikė jokios finansinės paramos. Nevienu dabar kyla klausimas, kodėl ta finansinė parama skiriama marksistinio režimo bėgliams iš Čilės? Kai premjeras P. E. Trudeau buvo paklaustas, ar Kanada įsileistų V. Vokietijon ištremtą A. Solženiciną, jo atsakymas buvo, esą, Kanada jam nesutiktų duoti politinės glėbės, bet leistų imigruoti Kanadon tik kaip žymiam rašytojui.

Karčių vedamųjų Toronto dienraščiuose susilaukė Toronto centrinio pašto apie 200 darbininkų nelegalus streikas net dvidešimčiai valandų sujaukęs pašto siuntų pristatymą visai Kanadai. Jo priežastis — aštuoniolikamečio R. Ollivier suspendavimas trim dienom už atsisakymą parodyti savo asmeninį liudijimą saugumo pareigūnui, sekančiam siuntų dingimą pašte. Dėl šio suspendavimo sergančiais pasiskelbė unijos atstovas G. Parashchyniak ir 52 nariai. Pašto atstovai vėliau juos rado "besi-

gydancius" artimiausioje alinėje ir nutarė atleisti iš darbo G. Parashchyniaką. Dėl šio atleidimo buvo suauktas unijos narių susirinkimas, kuriame iš 4.000 dalyvavo tik apie 80, ir tie patys susimušė, nesutardami streiko klausimu. Streiką visdėlto įsakė vietinis unijos vadovas R. Kimura ir jam pakluso apie 200 unijos narių. Po 20 valandų unijos vadovų posėdyje buvo priimtas nutarimas, skelbiantis R. Kimuros įsakymą nelegaliu ir atšaukiantis streiką. Spauda reikalauja griežtesnių priemonių nelegaliam streikininkam sudrausminti. Ji primena, kad Kanados vyriausybė lig šiol nieko nėra padariusi labai blogoms pašto paslaugoms pagerinti ir kad geriausia išeitis būtų valstybinio pašto pavertimas privačia bendrove. Pasak "Toronto Sun" dienraščio, nelegalių streikininkų pokštai verčia vertki kiekvieną kanadietį. Tokių pokštų šimet gali būti daug dėl technologinių pagerinimų įvedimo.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju: dr. Valadkai, dr. Baidai, dr. Sungailai už sėkmingai padarytą operaciją; žmonai ir vaikams už rūpestingumą; bičiuliams ir giminėms už jankymą, gėles bei dovanas; Sv. Jono Kr. ir Priskėlimo parapijos kunigams; V. P. Melnykams, I. Girdzijauskui, F. Ezar, A. B. Dūdoms, J. A. P. Bildoms, M. Samson, K. Kuklieriui, A. Žuliu, R. L. Rudaičiams, V. Marcinkevičiui, S. J. K. Draug, V. Otienei, A. Simkevicienei, Anapilio Moterų Būrelio pirm. S. Aušrotienei, V. Aušrotiui, Mr. Owen, P. Mačiuliu, P. Girdauskieni, dr. Užupienai su vyru, J. A. Sarūnams, J. V. Baltakiams, p. Ottui, lietuvių seselėm, V. Valdotui, A. Zemačiui, J. A. Kairiams, dr. Yčui, V. Mikšiams, A. Abromaičiams, B. Urbeliui, Simonaičiams, A. Underiams, D. I. Melnykaitėms ir tiems, kurių neprisimenu. Jūsų parodytas nuosirdumas liks neužmirštamas.

Visiems dėkingas —

M. Vaišvila

Norintiem pirkti ar parduoti nekilnojama nuosavybę su malonumu sąžiningai patarnaus
Mrs. H. BAILEY (BALČIONIENĖ)
United Trust Co., 2320 Bloor St. W.
tel. 762-8255 Namų: 535-0513

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.,
telefonas 536-5936
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Ateitininkų žinios

Jaunučių berniukų ir mergaičių susirinkimai įvyks vasario 24, sekmadienį, 2 v. p.p. D. Abromaičio vadovaujami berniukai taip pat renkas i L. V. Namus.

Ateitininkų šventė Toronto įvyks balandžio 27-28 d.d. Jau pradėta ruošti.

Tėvų komiteto posėdis — vasario 24, sekmadienį, tuoj po 10 v. Mišių Priskėlimo par. patalpose.

Nuosirdi padėka Priskėlimo par. katalikių moterų valdybai, paaugusiai tėvų komitetui \$25.

Studentai rengia idomias diskusijas-paskaitą kovo 10 d., 3 v.p.p. L. Namuose. Miesto tarybos narys Negdri dr. kalbės apie daugiaukultūrę Kanadą. Kviečiami visi Toronto studentai ir nestudijuojąs jaunimas.

"Mes neprivaleme bijoti kultūros skolinių iš labiau kultūringų tautų, bet sykiu mes turime labai kritiškai ir su visu reikiamu sąmoningumu rinktis iš jų tai, kas tinka mūsų augšties principams, kad kartais sykiu su svetima įtaka neateitų pas mus tai, kas yra dekadencijos ir irimo apraiškos" (prof. St. Šalkauskis, Ateitininkų ideologija, 153 psl.).

Skautų veikla

• Vasario 16 minėjimo pamaldose Priskėlimo šventovėje organizuotai su vėliavomis dalyvavo "Satrijos" ir "Rambyno" tūntai. Minėjime dalį programos atliko sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas.

• "Satrijos" tunte menininkės specialybę įsigijo L. Siminkevičiūtė ir D. Marcytė; gėlių augintojos ir pasakų sekėjos — R. Kaminskaitė, "Aušrinės" dr-ės ad. paskirta psl. L. Zenkevičiūtė.

• Šį šeštadienį, vas. 23 d., 1 v. p.p. L. Namuose — jaun. skautių "Rūtos" dr-ės sueiga.

• Skautai-tės dėkingi p.p. Gude-liams už gėles Vasario 16 sueigai.
• Sekmadienį, vas. 24 d., 12 v., skautų būkle — "Satrijos" ir "Rambyno" tūntų vadovų pasitarimas Kaziuko mugės reikalui. Visi dalyvaukime. Tradicinė Kaziuko mugė — kovo 3 d.

• Vasario 16 proga apdovanotos "Satrijos" tunto skautės: v. sl. G. Tarvydienė ir ps. A. Šeškuvienė — Tėvynės dukros žymeniu; v. sl. D. Barzdžiūtė, v. sl. S. Kazilevičiūtė, v. sl. A. Senkevičiūtė ir v. sl. G. Vasiliauskaitė — Vėliavos žymeniu; sl. R. Draugelytė, sl. L. Rusinaitė ir psl. V. Pilipavičiūtė — Pažangumo žymeniu. Įžodį davė: S. Burokaitė, V. Valančiūtė, S. Zenkevičiūtė, D. Barakauskaitė, K. Garbaliuskaitė, L. Karosaitė, L. Radzevičiūtė, V. Seraitė, D. Valiukaitė, V. Valiukaitė, R. Vaitkutė ir A. Palulytė. Į laipsnius pakeltos: j. v. sl. S. Valiūnaitė ir S. Sarkutė; j. sl. D. Draugelytė, J. Bekerytė ir K. Dambarytė; j. psl. L. Zenkevičiūtė, S. Bakevičiūtė, R. Jankaitė ir V. Stulginskaitė. I skautių eiles įstojo A. Bilkytė. Sveikiname.

• Vasario 14 d. sk. vyčių ir vyr. skautių bendroj sueigoj L. Namuose paminėta Vasario 16, diskutuota lietuviškos klausimais, po vyčių tradicinės ir vakarinės maldos pasiūlyta kava ir saldumynais, prisimenant Valentino dieną. Sueigai vadovavo s. v. v. sl. L. Saplys. Č. S.

SAUGOKITĖS

NEREIKALINGŲ MOKESČIŲ!

Nuosirdžiai jums padėti gali

JUOZAS RAMAS Toronto.

• Telefonas 363-7881 •

PARDUODAME LIETUVISKUS

sūrius, estišką duoną. Didelis

mėsos gaminių pasirinkimas.

SUPERIOR SAUSAGE Co.

1004 Dundas St. West,

Toronto. Tel. 531-8422

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS

ATLIEKA ĮVARIUS VAMZDŲ IR

APSILŪYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

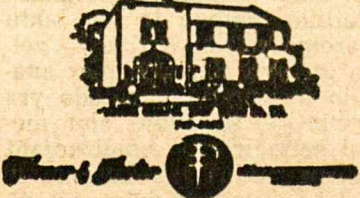
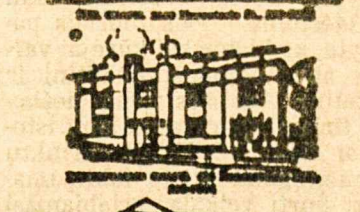
Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

SPECIALUS PRANEŠIMAS

Skubiai reikalingi namai pardavimui!

- Turime laukiančių įvairių tautybių pirkejų su gerais įmokėjimais ar grynais
- Pirmoji lietuviška nekilnojamo turto įstaiga Toronto, turinti daugiau kaip 20 metų patyrimo
- Nemokamas Jūsų nejudomo turto įkainojimas be jokių įsipareigojimų
- Parūpiname privačius-atvirus pirmus ir antrus mortgičius savo klientams be atlyginimo
- Perkantiems bei parduodantiems per mus SPECIALUS DĖMESYS!
- Sąžiningas patarnavimas • Kodėl ne savi pas savus? • Skambinkite:

AL. GARBENIS

Namų tel. HU 9-1543

Pr. KERBERIS

Namų tel. LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
6% už depozitus	
7¼% už taupymo s-tas	8% už asm. paskolas
8% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
8½% už 2 m. term. dep.	
Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių	

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (lepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.

• Pirkėjams sąžiningos patarnavimas.

R. Stasiulis Tel. 249-7691

Namų — 241-5181

Turiu didelį pasirinkimą modernių namų

E.D. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario

Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor • Sąžiningas patarnavimas.

perkant ar parduodant nekilnojama nuosavybę bet kuriame rajone.

• A. BLIUDZIUS • W. MORKIS • Telefonai 534-8459;

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

PRIES TUOS, KURIE SKALDO

Vasario mėnesio dienos plaukia Lietuvos nepriklausomybės šventės nuotaikoj. Kas skaito įvairių pažiūrų lietuvišką spaudą, pastebi, kad mūsų išeivija dėl kažkieno išpuosto tariamo "baubo" nėra labai vieninga, kad tam tikroje spaudoje pasitaiko nemažai išpuolių prieš įvairius asmenis, prieš organizacijas, kaip LB, LB švietimo taryba, už tariamai "prokomunistinius" vadovėlius lietuvištinė mokykla, prieš Čiurlionio galerijos vadovybę, globos komitetą ir jai pastogę davusius lietuvių jėzuitus, vėl iš naujo prisimenamas miręs kun. B. Sugintas ir puolamas mirusio kunigo išpuodinas laidotuves su organizavęs mokyti. A. Gulbinskas. Tokių pavyzdžių galima prisikaityti daug. Bet vasario mėnesį, kai mūsų mintys labiau negu betkada sugrįžta į kryžiuojamą Lietuvą, kai mes konkrečiau pagalvojame apie išeivijos uždavinius ir mezgamus planus ateitiesėjimams, kaip prasmingiau padėti broliams ir sesėms rusų kryžiuojamoje tėvynėje, — daugelio gyvųjų išeivijos lietuvių žodžiai stipriau pasisako ir prieš tuos, kurie dėl vienokių ar kitokių išsigalvotų dalykų bando mūsų išeiviją visomis išgalėmis skaldyti.

ZURNALO SVENTEJE

"Laiskai Lietuviams" yra palyginčiai plačiausiai skaitomas religinės bei tautinės minties žurnalas išeivijoje. Jis taip pat stovi prie 25 m. sukakties slenksčio. Per tą laiką kun. J. Vaišniui žurnalas teko redaguoti apie 19 m. O kuo už tą sunkų ir įtemptą darbą susilaukė? Ar gavo kokią premiją, ar buvo kuo atžymėtas? Taip, buvo kokioms atžymėtas pravardėmis. Vasario 2 d. įvykusioje žurnalo premijų įteikimo šventėje ir solistiškos Ginos Čapkauskienės bei Nerijos Linkevičiūtės koncerte gražios publikos prisipildė beveik pilna didelė Jaunimo Centro salė. Ir kai mecenatų vardų tarė ugniningi žodį dr. L. Kriaučiūnas, kai jis visu 100% gynė redaktorių kaip patriotą ir tūkų bei darbštų lietuvių, salėje kilo tokie plojimai, kokius retai išgirsti. Po to kalbėjusi Lietuvos gen. konsule J. Daužvardienė pranešė tik ką tą patį dieną Čikagos amerikiečių dienraščiuose paskelbtą žinią, kad į Lietuvą atvyko stambūs Maskvos saugumo darbuotojai likviduoti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos". Konsulės žodžius "koks galingas yra lietuviškas spaudos žodis, kad jis drebtina net Maskvos imperiją" palydėjo plojimų audra. O ir kun. J. Vaišnio redaguojamas "Laiskai Lietuviams" žurnalas Maskvos taip pat neglosto ir jai yra raktiški akys. Tik kažkodėl švieji, kurie skelbia esą dideli Maskvos prieštari, stengiasi žurnalą ir jo redaktorių bei eile kitų lietuvių puldinėti.

MINEJIMAI PRASIDEJO

Gal pirmoji Lietuvos nepriklausomybės šventė paminėti sujūdėjo LB Gage Parko apylinkė, vadovaujama I. Stončienės. Vasario 10, sekmadienį, 11 v. jėzuitų koplyčioje atlaikytos Mišios, dalyvaujant jaunimo organizacijoms su savo vėliavomis. Pamokslą pasakė liet. jėzuitų provincijolas kun. G. Kijauskas. Prisiminęs lietuvių tautos kryžiaus kelią ir nesunaikintą Lietuvoje gyvenančių laisvės troškimą, ypač tenyškio jaunimo širdyse, pamokslininkas pasakė prieš tuos, kurie ardo vienybę,

užpildinėja asmenis bei organizacijas. Po Mišių, susirinkus prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklo, uždegtas aukuras, padėtas vainikas. Stud. P. Kisieliūsis ir LB Čikagos apyg. pirm. R. Kronas pasakė atitinkamas kalbas. Trumpas minėjimas, atžymėtas maldomis bei susikaupimu, baigtas Lietuvos himnu. Tą pačią popietę skautai akademikai Lietuvos nepriklausomybės šventę paminėjo Jaunimo Centro kavinėje, o Lietuvos vyčiai — savo salėje. Ta proga vyčiai specialiai dar pagerbė JAV lietuvių veikėją ir dabartinę BALFO centro valdybos pirm. Mariją Rudienę. 10 v. Mišiose jėzuitų koplyčioje pamokslė kun. J. Vaišnis, kalbėdamas apie kunigų trūkumą ir pašaukimus, ypač įvertino jaunuosius okup. Lietuvos kunigus, kurie, nors įstoiant kunigų seminarijose saugoma būna gerokai atrinkti, vis dėlto nebijo pakelti drąsų balsą prieš tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje.

ČIURLIONIO GALERIJA

Nuo 1957 m. Jaunimo Centre veikianti Čiurlionio galerija, saugojanti geriausius lietuvių gyvenančių lietuvių dailininkų kūrinius būsimai nepriklausomai Lietuvai. Tokių kūrinių galerijoje jau yra arti 200. Pastatius naują Jaunimo Centra, galerija turi modernias ir specialiai pritaikintas patalpas. Galerijai čarterį gavo Amerikos lietuvių Menininkų Klubas ir galerijos įgaliojimus paskyrė dail. Z. Kolba. Po kelerių įtempto darbo metų dail. Z. Kolba iš pareigų buvo atleistas. Susidėjęs su būrelių savo draugu, gavo naują čarterį. Nors i galeriją negalėdami kojos įkelti, jie pasiskelbė esą tikrieji galerijos globotojai. Nors buvo įsteigta globos komitetas ir stengiasi susitaikyti, bet iki šios dienos tos taikos nėra ir dabartinė Čiurlionio galerijos vadovybė, globos komitetas bei lietuvių jėzuitai vis puolami kairiojoje spaudoje.

Vasario 5 d. specialioje spaudos konferencijoje galerijos patalpose, kur dalyvavo apie 30 spaudos, radijo atstovų, taip pat dailininkų bei visuomenininkų, — dokumentais bei žodžiu buvo bandoma įrodyti, kieno pusėje yra tiesa. Iš Niujorko atvykusio mirusio dail. P. Puzino žmona čia atskleidė tiesiog netikėtinius įvykius. Jos vyras savo kūrinius testamentu palikęs Čiurlionio galerijai. Teismas Niujorke patvirtino, kad kūriniai būtų pristatyti Čiurlionio galerijai Čikagoje 5620 S. Claremont Ave. Raštą ant Čiurlionio galerijos oficialaus blanko buvo parašęs dail. Z. Kolba, nors jis tuo metu jau nebebuvo galerijos įgaliojtinis. Ir atsitiko taip, kad mirusio dailininko kūriniai pateko ne į Čiurlionio galeriją, bet pas privatų besiginčijantį dviejų direktorių — faktiniojo ir tariamojo — advokatą Žiogą, kur jie ir iki šios dienos tebėra, nors mirusio dailininko žmona su sąžonomis laukia, kada jos vyro kūriniai pateks į Čiurlionio galeriją.

Pajieškojimas

Jieškomas Andrius Ališauskas, gimęs 1925 m. Kuprių kaime (Obelių paštas, Rokiškio apskr.). Turimomis žiniomis, gyvena Vakarų Kanadoje. Yra gauta svarbių žinių iš Lietuvos. Jieškomasis arba apie jį žinantieji skubiai prašomi atsilipti šiuo adresu: Petras Seibutis, 52 Brian Dr., Wiltondale, Ont., Canada M2J 3Y2.

LIETUVIŲ DIENOS...

(Atkelta iš 8-to psl.)

nis vienetas ir "Varpo" choras. Jų pasirodymas buvo įvairus, spalvingas, gyvas. Ypač įdomu buvo stebėti šokant pačius mažuosius. Visi vienetai buvo gana gerai pasiruošę, nors buvo ir šokių tokių nesklaidumų. Visai nauja pajėga buvo muzikė M. Vaičiulėnaitė, pirmą kartą akompanavusi "Varpo" chorui. Visą sceninę programą tvarkė V. Verikaitis. Jam teko koordinuoti didelį būrį jaunimo ir senimo, dalyvavusio meninėje programoje.

Priėmimas

Tradicinės vaišės svečiams, surengtos apylinkės valdybos, įvyko Prisikėlimo Parodų salėje. Dalyvavo gana daug kitatautių svečių, sekusių Vasario 16 programą minėjime. Jų tarpe buvo: Estijos konsulas Heinsoo, Latvijos konsulas Upenieks su Ponia, Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas su Ponia, dr. E. Vaišnienė, estų tautinės tarybos pirm. Lupp, latvių federacijos pirm. Kronbergas, min. dr. S. Haidasz, adv. G. Ben, miesto savivaldybės atstovai — Beavis, Eggleton, lenkų, čekoslovakų ir kitų tautybių atstovai. Priėmimo metu keletas jų pasakė kalbas.

Užbaigiant

Aplamai imant, Vasario 16 iškilmės Toronte buvo įspūdingos. Jų rengėja — apyl. valdyba gana stropiai ruošėsi ir intensyviai dirbo. Už tai jai priklauso visuomenės padėka. Antra vertus, iškilmių dalyviai pastebėjo, kad jau antri metai Vasario 16 šventėje atsiranda ir žymių nesklaidumų su kalbėtojais. Perna kalbėtojas negalėjo atvykti ir jo kalbą teko skaityti kitam. Siemmet pagrindinė kalbėtoja visai nesiderino su Vasario 16 nuotaka bei turiniu. Ji kalbėjo gyvai, įdomiai, bet visai nepalietė pagrindinės temos — Lietuvos laisvės bei nepriklausomybės. Dėstė mintis apie lietuvių išeivijos likimą, bet nepalietė jos vaidmens Lietuvos laisvinime. Netinkamas buvo ir palyginimas su komunistuojančių ispanų išeiviais Meksikoje. Vadnimas griežtesnės linijos išeivijos galvosenos bei laikysenos "sovietiška - rusiška" neįaukiai skambėjo. Nesiderino su šventės rimtimi ir paskaitininkės polemė dalis. Viešnios paskaita būtų tikusi šiaipjau diskusinio pobūdžio susirinkime (buvo įdomių kontroversinių minčių), bet ne Vasario 16 rimčiai.

Ši kartą nebuvo paruošta rezoliucija Kanados vyriausybei, nors buvo įrašyta programoje. Geras dalykas visu ansamblių sutelkimas pagrindinei šventei, tačiau nevisi būna pakankamai pasiruošę. Reikėtų didesnę atrankos, rūpestingiau paruoštos programos, vengti ištiesimo. Aplamai, jau laikas pagalvoti apie naujų Vasario 16 minėjimo būdus. B.

KRAŠTO TARYBOS RINKIMAI

KLB IX-sios krašto tarybos vyriausios rinkimų komisijos pranešimas krašto tarybos rinkimų reikalui

KLB krašto valdybos sudarytosios vyr. rinkimų komisijos susirašinėjimo adresas: 1997 Dundas Street West, Toronto 3, Ont. Krašto tarybos rinkimai įvyks š.m. balandžio 28 d. Kiekviena rinkiminė apylinkė rinks jai skirtą atstovų skaičių. Kandidatų sąrašai turi būti įteikti rinkiminių apylinkių rinkimų komisijoms ne vėliau š.m. vasario 26 d. Skundai dėl kandidatų sąrašų turi pasiekti garbės teismo pirmininką ar jį pavaduojantį asmenį ne vėliau š.m. balandžio 17 d., o skundai dėl balsavimų apylinkėse ar aklimacijos būdu užskaitymo ne vėliau š.m. gegužės 5 d. Garbės teismo pirmininkas yra Antanas Gražys. Garbės teismo adresas: 5005 Jean Brillant, Montreal, P.Q. Telefonas: 514-739-8328. Norintieji smulkiau susipažinti su rinkimų taisyklėmis prašomi kreiptis į rinkimų komisijas. Ten pat galima gauti kandidatų sąrašų sudarymui reikalingus blankus.

Rinkiminių apylinkių ir rinkimų komisijų pirmininkų sąrašas:

Rink. apylinkė	Pirmininkas	Adresas
Delhi	Treigis, Vincas	77 Talbot Rd., Delhi, Ont. N4B 1Z7
Edmonton	Dr. Pilipavičius, J.	F. Kantautas, 12010-87 Ave., Edmonton, Alta.
London	Misiųs, Bronius	P. O. Box 452, Port Stanley, Ont. N0L 2A0
Ottawa	Vilčinskas, Kazys	762 Dunrobin Ave., Ottawa 8, Ont.
Rodney	Paketuras, Stasys	RR 1, Rodney, Ont., N0L 2C0
St. Catharines	Zubrickas, Algimantas	113 Highland St., St. Catharines, Ont.
Sault Ste. Marie	Vanagas, Albinas	178 March St., Sault Ste Marie, Ont.
Sudbury	Kručas, J.	1059 Gordon St., Sudbury, Ont.
Windsor	Kun. Lengvinas, D.	808 Marion Ave., Windsor, Ont.
British Columbia	Inf. teikia apyl. v-bos pirm.	V. Bukauskas, 1145 W., 7th Ave., Vancouver 9, B. C.
Calgary	" " "	A. P. Nevada, 4520 Varsity Dr. N. W. Calgary, Alta. T3A 1A2
Hamilton	" " "	L. Skripkutė, 90 Duke St., Apt. 1006, Hamilton, Ont.
Montreal	" " "	S. Pieštaitienė, 1465 De Seve St., Montreal 205, P. Q.
Thundery Bay	" " "	Dr. E. Jasevičiūtė, 510W Victoria Ave., Thunder Bay F, Ont.
Toronto ir Okville	" " "	A. Puteitis, 20 Humberview Rd. Toronto 9, Ont.
Welland	" " "	J. Paužolis, 640 King Street, Port Colborne, Ont.
Winnipeg	" " "	A. Eimantas, 126 Emerald Grove, Winnipeg, Man. R3T 1H2
	E. Sudikas, Vyr. rink. komisijos pirm.	A. Kuolas, Vyr. rink. komisijos sekr.

ADVOKATAS

HENRIKAS STEPONAITIS, B. Sc. LL. B.,
Barrister & Solicitor

persikėlė į naują vietą: 1608 BLOOR Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7. • Tel. 532-4413
(arti Lietuvių Namų)

Reikalingas naujas automobilis?

SVEIKINU! Aš, TOM MANNING, kaip tik esu naujų automobilių pardavėjas pas

COURTESY CHEVROLET Ltd., 2749 Lakeshore Blvd. W.

Aš galiu pasiūlyti geriausias sąlygas įsigyti naują Chevroletą, Oldsmobilį arba gerame stovyje varotą automobilį. Nuosirdžiai kviečiu Jus apsilankyti pas mane ir, jei atsiėsite šį skelbimą, gausite, pirksami naują automobilį, nemokamų priedų. Skambinkite man betkuriuo laiku.

Tel. 255-9151

Tom Manning

Ypatinga diena! Tau suėjo 21

Po 21-rių metų tavo tėvų OHIP drauda tau nebegalioja. Tu jau esi savarankiškas. Todėl gauki savo OHIP numerį. Nedelski, nes nelaimės atveju gali likti be draudos. Gauki iš OHIP rajoninės įstaigos registracijos blanką, jį užpildyk ir tuojau pat išsiųsk.

Svarbu: kai kreipiesi į OHIP, visada pažymėk savo OHIP numerį. OHIP rajoninė įstaiga tavo gyvenamoje apylinkėje atsakys į betkokių klausimų ir padės užpildyti registracijos blanką.

Ministry of Health
Ontario

Hon. Richard T. Peltier, M.D., Minister

Hamilton
25 Main St. W. 528-3481
London
227 Queens Ave. 433-4561
Sudbury
295 Bond St. 675-9111
Toronto
2195 Yonge St. (Eglinton) 482-1117

Mississauga
55 City Centre Dr. 275-2730
Kingston
1055 Princess St. 546-3811
Ottawa
75 Albert St. 237-9100
Thunder Bay
200 South Syndicate Ave. 623-5131
Windsor
1427 Ouellette Ave. 258-7560

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti

M6R 1X6

tel. 533-3531

Frank Barauskas Ltd.

REALTOR

3828 Bloor Street West,

Islington, Ontario

231-6226 — 231-2661

Mūsų specialybė — užmiesčio žemės ir ūkiai, nuo Lake Ontario iki Lake Simcoe ir Georgian Bay.

Jieškome namų ir pajamas duodančių nuosavybių vakarų Toronte.

INSURANCE

W. G. Dresher Insurance Inc.
Frank Barauskas Insurance Agency Ltd.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. — (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

VITALITY • NATŪRALAUS MAISTO • KRAUTUVĖ

3288 LAKESHORE Blvd. West • Long Branch Plaza
(5 blokai į vakarus nuo Kipling Ave.) • Tel. 259-8364

Importuoti šveicariški natūralūs vitaminai ir kosmetika, lietuviški sūriai, medus, riešutai, organinė duona ir t.t. R. STATULEVIČIUS

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatvę tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

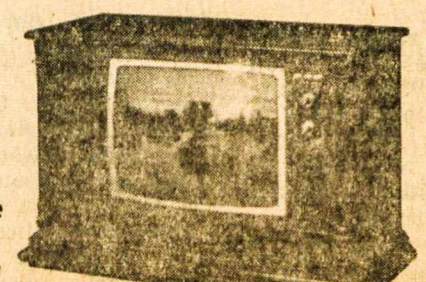
ADMIRAL • ADMIRAL

SIMON'S TELEVISION

2385 Dundas Street West

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio

Prieš
pirk-
dami
kitur,
patik-
rinkite
mūsų
kainas

GA-
RAN-
TUO-
TAS
SU-
TAU-
PY-
MAS

Normali kaina \$828.00, mūsų tik \$649.00

Telefonas Savininkas
532-8772 V. Siminkevičius

ZENITH • PHILIPS

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

- Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami
- Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai
- Silkės ir rūkyta žuvis • Švieži ir kepti paršukai
- Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena
- Importuoti maisto gaminiai

Taip pat priimame užsakymus ("Catering") vestuvėms ir mažesniems pobūvims. Susitarus pristatome į namus bei salę šiltą arba šaltą maistą su aptarnavimu ar be jo.

• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. LE 1-4251.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

MEDUS -

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas Induse ar koryuse. Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest
Telefonas 534-0563

OKULISTĖS

Br. BUKOWSKA-BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai

249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883

35 Landron Cres., Weston, Ontario

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2482 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

ĮVAIRUS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime parodomai įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UZDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Durbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turfas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

